

JAARVERSLAG 2024

HTF HOGESCHOOL VOOR TOEGEPASTE FILOSOFIE | UTRECHT

DE VERRASSESENDE IMPACT VAN FILOSOFIE OP JE WERK

HTF HOGESCHOOL VOOR
TOEGEPASTE FILOSOFIE

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

HBO BACHELOR | MASTER | ZIJ-INSTROOM DOCENT BURGERSCHAP

MAAK WERK VAN FILOSOFIE!

Gegevens over de rechtspersoon

Naam van de instelling

HTF Hogeschool Voor Toegepaste Filosofie

Statutair gevestigd

Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF) B.V.
Akelei 2 - 4007TA Tiel

Leslocatie

Newtonlaan 115 - 3584 BH Utrecht

Kamer van Koophandel

Midden-Gelderland 64242935
SBI - Studiebegeleiding, vorming en onderwijs (rest)
SBI - Niet-universitair Hoger Onderwijs (v.a. mei 2020)

Registratie

Naam opleiding: B Toegepast Filosoof
Studie-code (croho): 35528
Brin-code: 3IPT
Vorm: DT (deeltijd)
Nieuwe geregistreerde opleiding per 01-05-2020

Naam opleiding: M Toegepast Filosoof
Studie-code (croho): 70228
Brin-code: 3IPT
Vorm: DT (deeltijd)
Nieuwe geregistreerde opleiding per 01-09-2023

Naam/telefoon/e-mail contactpersoon:

De heer drs. M.A. Slagter
T 0643438008
info@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

Samenstelling Aandeelhoudersvergadering - Toezichthouder

De heer drs. J.S. de Boer
De heer prof. dr. L.J.C.M. Dohmen
De heer drs. M.A. Slagter, voorzitter
De heer drs. S. Slagter

Samenstelling Instellingsbestuur

Mevr. H.M. Hengeveld, directeur bedrijfsvoering
De heer drs. M.A. Slagter, alg. directeur
De heer drs. P.R. Teule, directeur onderwijs

Inhoudsopgave

Gegevens over de rechtspersoon	2
Inhoudsopgave	3
Voorwoord van de algemeen directeur	4
Verslag van het bestuur	5
Activiteiten	8
Realisatie	12
In, - en uitstroom	17
Bevoegdheden	21
Cyberveiligheid	22
Toekomstperspectieven en continuïteit	26
Geplande activiteiten	28
Organisatie	31
Bestuur	31
Werknemers en opdrachtnemers	32
Huisvesting	36
ICT	36
Communicatie en relaties	38
Regionalisering en leven lang leren	39
Jaarrekening	43
Toelichting jaarrekening	43
Toelichting bedrijfsresultaten	45
Begroting	46
Nawoord	47

Voorwoord van de algemeen directeur

Het studiejaar 2024–2025 stond voor de HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie in het teken van inhoudelijke groei, consolidatie en bijzondere mijlpalen. Het belangrijkste hoogtepunt was het 10-jarig bestaan van de hogeschool. Dit jubileum werd gevierd met de uitgave van een speciale jubileumbundel van Phronèsis – vakblad voor toegepaste filosofie – en met een driedelige symposiumreeks over betekenisvol werk met vooraanstaande sprekers en workshopleiders. De reeks was volledig uitverkocht en bracht een breed publiek samen, waarmee de maatschappelijke relevantie van de HTF krachtig zichtbaar werd.

Een andere belangrijke mijlpaal was de verhuizing naar een eigen locatie aan de Newtonlaan 115 in Utrecht, die sinds december 2024 in gebruik is. Studenten en docenten zijn zeer blij met deze eigen werk- en denkplek en de nieuwe mogelijkheden die dit biedt. Het gebouw beschikt over moderne collegezaal, een ruim lokaal, een gespreksruimte, een bibliotheek, een keuken en algemene werk- of ontmoetingsruimtes op de begane grond. Daarnaast zijn in oktober 2024 de eerste masterdiploma's Toegepaste Filosofie uitgereikt – een historisch moment in de ontwikkeling van de hogeschool.

Ook werden dit jaar de eerste stappen gezet in het Zij-instroomtraject (ZiB) Burgerschap. Het Ministerie van OCW heeft in november 2024 goedkeuring verleend aan de HTF om het Zij-instroomtraject Burgerschap aan te bieden. De eerste geschiktheidsonderzoeken zijn uitgevoerd; vanaf september 2025 starten de bekwaamheidsonderzoeken.

In dit jaarverslag besteden we specifiek aandacht aan de volgende onderwerpen:

- relevante activiteiten in 2024–2025, gerealiseerde voornemens, in- en uitstroomcijfers
- cyberveiligheid (landelijk thema);
- toekomstperspectief en de in dat kader verrichte activiteiten;
- organisatie, met aandacht voor bestuur, werknemers, huisvesting, ICT, en communicatie en relaties;
- jaarrekening 2024

De HTF blijft zich profileren als kleinschalige hogeschool die onderwijs, onderzoek en maatschappelijke praktijk met elkaar verbindt en zet nadrukkelijk in op community vorming, maatschappelijke dialoog en praktische toepassingen van filosofie.

We hopen met dit verslag een goed beeld te hebben geschetst van onze werkzaamheden in het studiejaar 2024–2025 en daarmee in voldoende mate verantwoording te hebben afgelegd van het functioneren van de Hogeschool voor Toegepaste Filosofie in het onderhavige studiejaar.

Drs. M.A. Slagter

Algemeen directeur

1.1 Verslag van het bestuur

Inleiding

De Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF) is een op idealistische basis gestarte en door idealen gedreven hoger beroepsonderwijsorganisatie zonder winstoogmerk. Het initiatief is afkomstig van een groep docenten en hoogleraren filosofie en professionals uit de beroepspraktijk. In het studiejaar 2014-2015 is de HTF gestart met de bacheloropleiding Toegepaste Filosofie. De HTF stelt zich ten doel om laagdrempelig en hoogwaardig filosofieonderwijs op hbo-niveau aan te bieden. Filosofieonderwijs kan juist in deze tijd bijdragen aan een betere samenleving. De maatschappelijke problemen van de eenentwintigste eeuw – zoals toenemende radicalisering, populisme, de invloed van Big Tech en ethische vraagstukken – zijn zo complex dat (ethische) reflectie en verdieping noodzakelijk zijn om deze te kunnen contextualiseren en mogelijke oplossingsrichtingen aan te reiken.

De verwachting is dat de grenzen tussen traditionele beroepen, vakdisciplines en kennisdomeinen verder zullen vervagen en dat de beroepspraktijk nieuwe vormen zal aannemen, waardoor de behoefte aan generalisten toeneemt. De Toegepast Filosoof is zich bewust van deze veranderingen en weet daar beroepsmatig op in te spelen: als brede generalist met een filosofische kennisbasis en praktische vaardigheden, of als docent filosofie of Burger-schap.

Een bewuste keuze voor een andere onderwijsorganisatie

De meeste hbo-opleidingen zijn de afgelopen decennia ondergebracht in grootschalige onderwijsorganisaties. De HTF heeft bewust gekozen voor een kleinschalige, platte organisatie waarin kwaliteit en persoonlijke betrokkenheid centraal staan. De HTF stelt hoge eisen aan de opleiding en ervaring van docenten en geeft hun binnen beleidsmatige kaders professionele ruimte.

Bestuurlijke en coördinerende taken worden uitsluitend uitgevoerd door medewerkers die ook lesgeven. Hierdoor blijft het beleid verbonden met de praktijk, worden management- en bestuurskosten beperkt en ontstaat een natuurlijk draagvlak voor de visie en werkwijze. De HTF hecht bovendien grote waarde aan de opvattingen en ervaringen van studenten. Door permanente dialoog is kwaliteitszorg een gedeelde verantwoordelijkheid.

De HTF richt zich niet primair op kwantitatieve groei, maar op onderwijskwaliteit. De studiekosten zijn vergelijkbaar met die van het bekostigde hbo. Jaarlijks worden drie studiebeurzen beschikbaar gesteld voor gemotiveerde studenten die de studie anders niet kunnen betalen.

Onderwijsaanbod in 2024-2025

De HTF biedt een samenhangend palet aan opleidingen: een bacheloropleiding Toegepaste Filosofie, een premaster en een geaccrediteerde masteropleiding. Daarnaast is de HTF door de

minister, op advies van de onderwijsinspectie, aangewezen als enige aanbieder van een bacheloropleiding voor tweedegraads docent Burgerschap, met ingang van 2025 via het traject 'Zij-instroom in Beroep (ZiB)'.

Meer dan onderwijs

De HTF is meer dan een onderwijsinstelling. Het HTF-Denkhuys is de werkplaats van de hogeschool. Samen met docenten, experts, studenten en alumni worden opdrachten uitgevoerd voor overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het DenkLab is het netwerk voor toegepast filosofen, waar nieuwe werkvormen worden geoefend en kennis wordt gedeeld. Phronèsis is het vakblad voor toegepast filosofen en wordt mede gedragen door HTF-docenten en studenten.

Visie en Missie

De HTF voorziet dat toegepaste filosofie in de nabije toekomst een vaste plaats zal innemen in het maatschappelijk leven. Conceptueel denken en morele oordeelsvorming worden essentiële competenties. Thema's als rechtvaardigheid, duurzaamheid, cyber, privacy en diversiteit vragen om medewerkers met filosofisch-ethische scholing. Afgestudeerden van de HTF zijn opgeleid om deze rol te vervullen, zowel binnen als buiten het onderwijs. De HTF streeft ernaar om het centrum voor toegepaste filosofie in Nederland te zijn.

Toegankelijkheid en begeleiding

De HTF houdt studiekosten laag en biedt kortingen voor professionals uit maatschappelijke beroepen (zorg, onderwijs, politie en defensie). Studenten krijgen intensieve studiebegeleiding en maatwerktrajecten om uitval te voorkomen. De combinatie van kwalitatief goed onderwijs, persoonlijke begeleiding en toegankelijkheid vormt een wezenlijk onderdeel van de missie.

Onderwijsvisie

De HTF gelooft dat goed onderwijs begint bij enthousiasme voor het vak. Docenten zijn minimaal op masterniveau opgeleid, hebben praktijkervaring en beschikken over uitstekende didactische kwaliteiten. Studenten krijgen veel contactonderwijs, weinig groepsprojecten en realistische opdrachten.

Het onderwijs is sterk praktijkgericht met aandacht voor maatschappelijke thema's. Het HTF-Denkhuys, DenkLab en Phronèsis bieden oefenplekken en netwerken. Alumni blijven actief betrokken, wat leidt tot een duurzame leer- en werkgemeenschap.

Maatschappelijke beroepen

De HTF biedt een korting op het collegegeld voor professionals uit cruciale sectoren als zorg, onderwijs, politie en defensie. Filosofie wordt zo toegankelijker voor mensen die dagelijks het verschil maken.

Burgerschap

De HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie is op dit moment de enige hogeschool in Nederland waar een officiële tweedegraads bevoegdheid voor het vak Burgerschap behaald kan worden. Dit kan via de hbo-bachelor Toegepaste Filosofie (afstudeerrichting Onderwijs) of het

Zij-instroomtraject Burgerschap (ZiB). Beide routes leiden tot een wettelijk erkende lesbevoegdheid voor het vak Burgerschap in het vo en mbo.

De HTF is ervan overtuigd dat goed burgerschapsonderwijs alleen gegeven kan worden door bevoegde en vakbekwame docenten: professionals met zowel inhoudelijke kennis van democratische waarden, diversiteit en rechtvaardigheid, als pedagogisch-didactische vaardigheden om deze thema's betekenisvol over te brengen. Filosofisch geschoolde docenten zijn hierbij van grote waarde: zij kunnen het gesprek over waarden, verantwoordelijkheid en samenleven op een integere, kritische en verbindende manier begeleiden.

De vakgroep Onderwijs van de HTF bestaat uit ervaren, vakbekwame docenten, van wie enkelen gepromoveerd zijn op Bildung en Burgerschap of bij de HTF actief als lector op het gebied Bildung en Persoonsvorming. Hun expertise op thema's als morele oriëntatie, identiteitsontwikkeling en democratisch onderwijs vloeit direct terug in het curriculum. Studenten leren van docenten die niet alleen de theorie beheersen, maar ook zelf actief bijdragen aan onderwijsvernieuwing en publieke reflectie.

Daarnaast is de HTF een actief pleitbezorger van filosofie in het (v)mbo. Filosofie biedt jongeren ruimte voor reflectie, zingeving en persoonlijke groei – juist in een tijd waarin dat hard nodig is. Daarom ontwikkelt de HTF momenteel een zij-instroomtraject tot tweedegraads docent Filosofie, waarmee professionals zich kunnen specialiseren en een erkende bevoegdheid kunnen behalen.

Deze unieke benadering is ook opgemerkt door de Onderwijsinspectie, die grote belangstelling heeft getoond voor de visie en werkwijze van de HTF, in het bijzonder op het gebied van burgerschapsonderwijs. In het studiejaar 2025–2026 zullen er gesprekken plaatsvinden over de verdere ontwikkeling van dit vakgebied. De HTF ziet hierin een kans om, samen met beleidsmakers en het onderwijsveld, bij te dragen aan een sterker, dieper en betekenisvoller burgerschapsonderwijs in Nederland.

“Onze tijd vraagt om een nieuw soort beroepsbeoefenaar: professionals die kunnen omgaan met onverwachte ontwikkelingen, complexiteit en morele dilemma’s.”

1.2 Activiteiten

JAARPLAN 2024 (studiejaar 2024–2025)

Het collegejaar 2024–2025 stond voor de HTF bol van betekenisvolle en feestelijke activiteiten – zowel binnen als buiten de collegezalen. Centraal stonden het 10-jarig jubileum, het uitbreiden van het onderwijsaanbod, community-opbouw en het versterken van de maatschappelijke positie.

1. Eigen locatie colleges en werkruimte

De HTF heeft t/m het studiejaar 2023–2024 lokalen gehuurd op basis van een gebruikersovereenkomst, de afgelopen jaren bij MBO-Utrecht. De aangekondigde verdrievoudiging van de huurtarieven en een discussie over facturatie van niet bestelde diensten heeft de HTF doen besluiten werk te maken van een al lang gekoesterde wens: een eigen leslocatie die ook buiten lestijden beschikbaar is.

- Doel: eigen locatie binnen financiële kader en pakket van eisen
- Status: **Voltooid**. Realisatie (ingebruikname) december 2024
- Details: Op basis van een financiële analyse en pakket van eisen is de keuze gevallen op een huurovereenkomst voor de duur van 5 jaar met Savills voor een eigen ruimte van 127 m² in Zen Building, Newtonlaan 115 te Utrecht (Rijnswaard) in de omgeving van het Science Park Utrecht. De inrichting is eind november van start gegaan, vanaf 7 dec. werden de colleges aangeboden op de nieuwe locatie.

De nieuwe huisvesting geeft de HTF niet alleen de ruimte om het onderwijs verder te versterken, maar ook om het Denkhuis-aanbod uit te breiden en te verdiepen. De beschikbaarheid van meerdere ruimtes draagt bij aan een levendige leer- en denkcultuur, waarin studenten, docenten en gasten elkaar makkelijk ontmoeten. De verhuizing is zeer positief ontvangen door zowel studenten als medewerkers en wordt ervaren als een volgende stap richting een eigen, herkenbaar thuis voor de HTF-community. In het jubileumjaar van de HTF werd de nieuwe locatie in gebruik genomen.

2. Inventarisatie effect op werkprocessen en PVA administratiepakket: inschrijving, debiteurenadministratie, verificatie eerdere opleidingen, studentendossier, etc.

2.1 Pakket van Eisen en selectie ICT-dienstverlening

- Status: **Actueel** t/m Q1 2026
- Details: Een uitgebreide analyse van de impact op bestaande werkprocessen is uitgevoerd. Belangrijke wijzigingen zijn vastgesteld in inschrijvingsprocedures, debiteurenadministratie en de verificatie van eerdere opleidingen. Dit heeft geleid tot een beter inzicht in de noodzakelijke aanpassingen. De offertes van ICT-dienstverleners (met voorwaarden voor onderhoud) blijven nog uit, wat de reden is voor enige vertraging.

2.2 Uitvoering PVA: aanpassing werkprocessen en ICT (incl. testfase)

- Status: **Actueel** t/m. Q4 2026
- Details: Aanpassingen aan werkprocessen zijn geïnventariseerd en worden in het studiejaar 2025–2026 getest en geïmplementeerd.

Implementatie van een dashboard met koppelingen naar de diverse administratieve data is vertraagd i.v.m. een langere verkenningsfase naar geschikte technici en het verkrijgen van offertes. De testfase en implementatie zijn daarom nog niet uitgevoerd en worden als doelstelling meegenomen naar het studiejaar 2025–2026.

3. Aanbieden Zij-instroomtrajecten

3.1 Toestemming Ministerie OCW voor het aanbieden van Zij-instroomtraject Burgerschap

- Status: **Voltooid** Q4 2024
- Details: In 2024 is het aanvraagproces (dossievorming en tussentijdse beoordelingen door de Onderwijsinspectie) van start gegaan. Het aanvraagdossier is in september 2024 ingediend. In november 2024 heeft minister Bruins van OCW toestemming verleend om deelnemers na afronding van het zij-instroomtraject Burgerschap van de HTF een tweedegraadsbevoegdheid Burgerschap te verlenen.

3.2 Start Geschiktheids,- en Bekwaamheidsonderzoeken Zij-Instroom Burgerschap

- Status: **Voltooid** Q1 2025
- Details: de eerste geschiktheidsonderzoeken zijn gestart in januari. 2025. De kandidaten die het GO met succes hebben afgerond starten in september 2025 met het BO.

In Q1 zijn de administratieve processen verder ingericht t.b.v. de totstandkoming van de tripartiete overeenkomsten. Onder de vakkundige begeleiding van coördinator Onderwijs Martijn Janssen en docent Niels Witjes zijn de eerste kandidaten enthousiast van start gegaan.

3.3 Start Zij-instroomtraject Filosofie

- Status: **Actueel** t/m. Q4 2025
- Details: De HTF bereid een zij-instroomtraject Filosofie voor. Het traject leidt op tot een tweedegraads bevoegdheid Filosofie, met nadruk op filosoferen met kinderen en jongeren in de onderbouw van het voortgezet onderwijs, mbo en vmbo. De HTF maakt zich sterk voor het aanbieden van filosofie in het (v)mbo, een behoefte die breed wordt onderschreven door de beroepsgroep. Het symposium 'Denken voor Doeners – Filosofie in het (v)mbo' heeft bevestigd dat er veel draagvlak bestaat voor dit initiatief. Voor het aanbieden van het tweede zij-instroomtraject is geen nieuwe aanvraag bij het ministerie van OCW nodig.

4. Ontwikkeling van een Associate Degree-opleiding Toegepaste Filosofie

1.1 Plan van aanpak

1.2 Gesprekken met belanghebbenden

1.3 Werkveldonderzoek

- Status: **Actueel** t/m heel 2026
- Details: Na de positieve oriënterende gesprekken met MBO-Utrecht en MBO-Amersfoort stagneerde de voortgang i.v.m. gebrek aan draagvlak bij de uitvoerenden en onvoldoende aandacht voor het initiatief binnen de organisatie. De HTF heeft besloten zelf een AD-traject te gaan ontwikkelen (helaas vooralsnog geen samenwerkingsverband). I.v.m. de prioriteit voor het ontwikkelen van een aanbod Zij-instroom in Beroep is e.e.a. het on hold gezet tot het studiejaar 2025-2026.

5. Verkenning van de mogelijkheden om een voltijdse variant aan te bieden (met name gericht op havo-abituriënten)

5.1 Plan van aanpak

- Status: **Actueel** (naar jaarplan 2026)
- Details: Huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van bovenstaande. Nu de HTF over eigen huisvesting beschikt zal het onderzoek opnieuw worden opgestart, aansluitend op doelstelling 4. Dit is nog niet gelukt in 2024-2025.

6. Realisatie aansprekend programmna jubileumjaar

6.1 Jubileumbundel Phronèsis-Vakblad voor Toegepaste Filosofie

6.2 Driedelig symposium Betekenisvol Werk

6.3 Start HTF-community Denken & Doen

- Status: 6.1, 6.2, 6.3 **Voltooid**
- Details: We kijken terug op zeer geslaagd en inspirerend jubileumjaar, verder toegelicht onder realisatie.

7. Vaststellen AI-beleid en borging

7.1 Ontwikkelen beleidsplan, vaststelling en implementatie

7.2 Samenstelling werkgroep AI, bepalen doelstelling en mandaat.

- Status: **Voltooid** resp. Q3 2024 en Q2 2025. Het beleidsdocument is ontwikkeld en vastgesteld. Er is een werkgroep van start gegaan met de opdracht gevraagd en ongevraagd advies te geven op het gebied van gebruik van AI, toetsing, etc. Voor meer toelichting: zie hoofdstuk 1.6 Thema Cyberveiligheid.

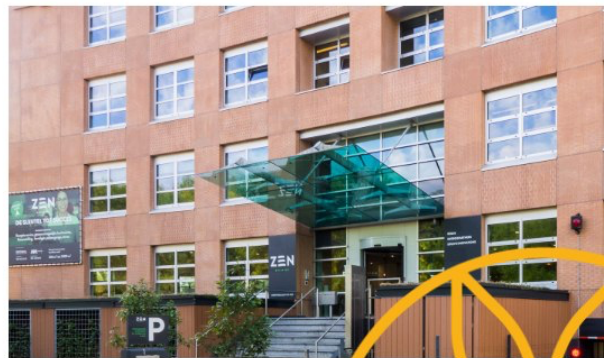
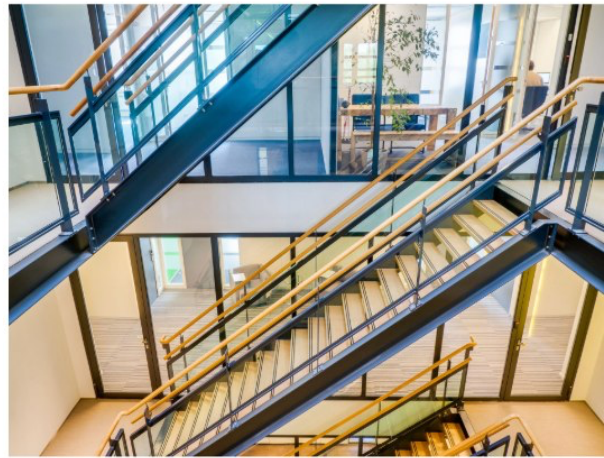
8. Onderzoek haalbaarheid tweede lectoraat toegepaste filosofie

8.1 Onderzoek financiële haalbaarheid

8.2 Onderzoek inhoudelijk kader

- Status: **Voltooid** Q2 2025
- Details: M.i.v. september 2025 zal HTF-docent dr. Floris van den Berg invulling geven aan het lectoraat 'Filosofie voor een beter leven'. In november 2025 zal een symposium plaatsvinden waar zijn inaugurele rede zal worden voorgedragen en de zijn onderzoek zal worden gepresenteerd, evenals een eerste publicatie. De HTF is blij met het tweede lectoraat, naast het lectoraat Bildung en Persoonsvorming door prof. dr. Joep Dohmen.

NIEUWE LOCATIE! ↷

HTF HOGESCHOOL VOOR
TOEGEPASTE FILOSOFIE

1.2 Realisatie

Ontwikkelingen

In 2024–2025 stonden de volgende ontwikkelingen centraal:

1. Het 10-jarig bestaan van de HTF, gevierd met een jubileumbundel en een symposiumreeks.
2. De verhuizing naar Newtonlaan 115 in Utrecht, de eerste eigen locatie;
3. De start van het ZiB-traject Burgerschap;
4. Doorontwikkeling netwerken en landelijke samenwerking op het gebied van Filosofie en Burgerschap;
5. De eerste diploma-uitreiking master;
6. De oprichting van een werkgroep AI en de ontwikkeling van beleid voor verantwoord AI-gebruik.
7. De oprichting van de community Denken & Doen, waar studenten, docenten en alumni samen filosofische activiteiten organiseren;
8. Versterking van het alumninetwerk en het Denkhuis;
9. Verkennen mogelijkheden voor het ontwikkelen van een lectoraat;
10. Ontwikkelen mogelijkheden om maatschappelijke beroepen te versterken;

Vaste locatie Newtonlaan 115 Utrecht

Per december 2024 is de HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie verhuisd naar een nieuwe, inspirerende locatie aan de Newtonlaan 115 in Utrecht. Deze betaalbare plek, gelegen nabij het Utrecht Science Park, biedt uitstekende faciliteiten en werd gevonden onder gunstige voorwaarden. De nieuwe huisvesting geeft de HTF niet alleen de ruimte om het onderwijs verder te versterken, maar ook om het Denkhuis-aanbod uit te breiden en te verdiepen. De beschikbaarheid van meerdere ruimtes draagt bij aan een levendige leer- en denkcultuur, waarin studenten, docenten en gasten elkaar makkelijk ontmoeten.

De verhuizing is positief ontvangen door zowel studenten als medewerkers en wordt ervaren als een volgende stap richting een eigen, herkenbaar thuis voor de HTF-community. Met deze stap bouwt de HTF verder aan haar missie: ruimte bieden voor verdieping, ontmoeting en filosofische vorming in het hart van Nederland.

Eerste masterdiploma's uitgereikt

Tijdens de diploma-uitreiking in oktober 2024 vierden we een historische mijlpaal: voor het eerst ontvingen studenten hun masterdiploma's Toegepaste Filosofie. Deze eerste uitreiking markeert een belangrijke stap in de academische volwassenwording en positionering van de HTF.

Zij-instroom Burgerschap (ZiB) erkend

In november 2024 werd het ZiB-traject Burgerschap officieel door het Ministerie van OCW erkend. De HTF mag hiermee kandidaten opleiden tot tweedegraads bevoegd docent Burgerschap. De eerste geschiktheidsonderzoeken zijn afgerond en de bekwaamheidsonderzoeken

starten in september 2025. Dit traject is een directe bijdrage aan het oplossen van het tekort aan bevoegde en ter zake kundige docenten Burgerschap. Toelichting visie: zie hfst.1.

Community-opbouw: Denken & Doen

Studenten, docenten en alumni kwamen samen in de nieuw opgerichte community Denken & Doen. Dit netwerk organiseerde filosofisch verantwoorde leesgroepen, debatavonden en toegankelijke filmavonden met nagesprekken. De community draagt bij aan het versterken van de banden binnen de HTF en verkleint de afstand tussen academie en maatschappij.

HTF Denkhuis in de praktijk

Het Denkhuis, het expertisecentrum van de HTF, brengt studenten, docenten en alumni bij elkaar. Enkele studenten voordeden praktijkopdrachten uit voor maatschappelijke partners, zoals de belastingdienst. Met filosofische werkvormen werden maatschappelijke vraagstukken in concrete contexten onderzocht en begeleid. Het HTF-Denkhuus wordt rustig opgebouwd met inhoudelijk goede projecten. De opdrachten versterkten de verbinding tussen theorie en praktijk en droegen bij aan de maatschappelijke relevantie van de HTF. In het studiejaar 2025-2026 zal een structureel aanbod worden vormgegeven voor o.a. belangstellenden die werkzaam zijn in zgn. maatschappelijke beroepen.

JELLE VERLOOIJ - HTF-STUDENT EN DOCENT BURGERSCHAP OVER ZIJN VAK

Voor mij voelt het vak **Burgerschap** als een kans om jonge mensen voor te bereiden op het volwassen leven in de Nederlandse samenleving. **En als wereldburger.**

Publicaties en media

Naast de jubileumbundel verschenen artikelen en boeken van HTF-docenten en studenten in landelijke media, tijdschriften en vakbladen. De HTF is trots op de expertise van de docenten en de kwaliteit van de publicaties. De zichtbaarheid van de HTF in het publieke debat is hiermee verder versterkt.

Het ontwikkelen van het lectoraat 'Filosofie voor een beter leven', door dr. Floris van den Berg, zal eveneens d.m.v. publicaties, inaugurele rede en symposium nog meer aandacht vestigen op de waarde van filosofie in zowel het dagelijks leven als de beroepspraktijk.

Jubileumactiviteiten met impact

Het lustrum werd feestelijk ingeluid met de uitgave van een speciale jubileumbundel van Phronesis – het vakblad van de HTF. Bijdragen van docenten, studenten, alumni die in de afgelopen 10 jaar verbonden waren aan de HTF gaven een kleurrijk beeld van tien jaar toegepaste filosofie.

Ter gelegenheid van haar 10-jarig jubileum organiseerde de HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie eveneens een driedelige symposiumreeks over betekenisvol werk, met lezingen, workshops en dialoogbijeenkomsten. De reeks vond plaats op de nieuwe locatie aan de Newtonlaan in Utrecht en was volledig uitverkocht. Centraal stond de vraag wat werk werkelijk betekenisvol maakt – filosofisch, moreel én maatschappelijk. De bijeenkomsten weerspiegelden de kernwaarden van de HTF: reflectie, persoonsvorming en maatschappelijke betrokkenheid.

Deel 1 – Duiding: Wat is betekenisvol werk? | 15 maart 2025

Sprekers:

- **Drs. Marjan Slob** (voormalig Denker des Vaderlands) – over wanneer werk betekenisvol is en het belang van eigenzinnigheid en autonomie.
- **Prof. dr. Jan Bransen** – over de fundamentele betekenis van arbeid in relatie tot zelfbegrip en maatschappelijke rollen.

Workshops:

- **Lianne Tijhaar, MA** – Zielenstorm: betekenisvolle gesprekken voeren op de werkvloer
- **Prof. dr. Arjo Klamer** – Filosofisch vragen stellen in een economische wereld

Afsluiting:

- Spoken word-performance door alumnus **Bo Kok, BA**: Wie ben je zonder betekenisvol werk?

Deel 2 – Doen: Betekenisvol werk in de praktijk | 29 maart 2025

Sprekers:

- **Prof. dr. Marc Davidson** en **dr. Jelle de Boer** – over kennis, macht en de rol van filosofie in de werkpraktijk

Workshops:

- **Judi Hoekstra, MA, Marianne Scheeper, MA** en **dr. Jos Kessels** – over het creëren van een reflectieve beroeps cultuur

- Masterstudenten **Lisette van den Berg** en **Auke Kleinsma** – over de waarde die wij toe-kennen aan werk
- Alumnus **Anne Marie Buis, BA** – over morele dilemma's in de ambtenarij

De dag toonde hoe filosofie organisaties, onderwijs en beleid helpt om menswaardigheid en zingeving te integreren.

Deel 3 – Ontwikkelen: Opleiden tot betekenisvol werk | 19 april 2025

Sprekers:

- **Prof. dr. Joep Dohmen** (lector Bildung en Persoonsvorming, HTF) – lezing “Iemand zijn”, over persoonsvorming, autonomie en identiteit
- **Martijn Janssen, MA** – over burgerschap en persoonsvorming in een digitaal tijdperk

Workshops:

- **Paulien Hilbrink, MA** – Filosoferen met kinderen
- **Niels Witjes, MA** – Filosoferen met nieuwkomers
- **Charly Bos, MA** – Samen je levensverhaal schrijven als oefening in persoonsvorming
- **Drs. Sjoerd Slagter** – Persoonsvorming als geleide zelfzorg

De dag maakte duidelijk hoe filosofisch onderwijs kan bijdragen aan zingeving, zelfkennis en maatschappelijke verantwoordelijkheid. We rondden de derde symposiumdag af met een bijzonder moment: de grote collegezaal van de HTF draagt vanaf nu de naam **Joep Dohmen-zaal!**

De symposiumreeks Betekenisvol werk liet de kracht van toegepaste filosofie zien in relatie tot werk, vorming en samenleving. Met bijdragen van vooraanstaande filosofen, HTF-docenten, studenten en alumni gaf de reeks uitdrukking aan de missie van de HTF: ruimte scheppen voor reflectie, ontmoeting en persoonlijke groei – juist binnen het beroepsleven. Er kwamen veel positieve reacties van deelnemers over de kwaliteit van de inhoud, de line-up van sprekers en de afwisseling tussen lezingen en interactieve sessies.

Masteropleiding

De instroom in de bachelor en master liet een stabiele groei zien. Vooral de masteropleiding Toegepaste Filosofie trok meer professionals aan vanuit zorg, onderwijs en beleidsfuncties. Het uitreiken van de eerste masterdiploma's in oktober 2024 was een belangrijk moment.

Zij-instroom

Daarnaast zijn de voorbereidingen voor het ZIB-traject Burgerschap succesvol afgerond met een officiële erkenning door het ministerie van OCW in november 2024. De belangstelling is groot en de eerste geschiktheidsonderzoeken zijn inmiddels afgerond.

Kwaliteit

De kwaliteitscultuur is verder versterkt door regelmatige evaluaties van onderwijs en toetsing. Docenten en studenten zijn actief betrokken bij het verbeteren van het curriculum. De implementatie van AI en de aandacht voor cybersecurity zijn voorbeelden van hoe de HTF inspeelt op actuele ontwikkelingen.

Het bestuur benadrukt dat de HTF zich in dit verslagjaar sterker dan ooit positioneert als een hogeschool die midden in de samenleving staat, en dat de verbinding met maatschappelijke partners, bedrijven, scholen en andere instellingen verder is uitgebreid. Verdere realisatie, zie status van de diverse onderdelen in het Jaarplan 2024.

1.4 In- en uitstroom

DOEL

De HTF streeft ernaar om binnen vijf jaar na accreditatie de volgende aantallen studenten te realiseren: 80 eerstejaars Bachelor, 50 tweedejaars Bachelor, 40 derdejaars Bachelor, 30 vierdejaars Bachelor, 25 Premaster, 20 Master1, 16 Master2. Een voorzichtige schatting geeft een indicatie dat we ca 50 zij-instromers kunnen verwachten. Dit wil zeggen dat de HTF dan in totaal uiteindelijk tussen de 300 en 350 studenten telt.

EFFECT ACCREDITATIE EN BEKOSTIGING

Met name vanaf het jaar 2022/2023 was er belangstelling voor de afstudeervariant Onderwijs. Met name jongere belangstellenden hechten aan het verkrijgen van een geaccrediteerd diploma en de tweedegraads lesbevoegdheid Filosofie en Burgerschap die na het behalen van de accreditatie door de NVAO in 2020 kon worden gegarandeerd. In aug. 2023 is echter toch besloten de jaargang 2^e jaar niet aan te bieden en deze samen te voegen met een voorgaand cohort door aanpassing van de volgorde van het leertraject. In 2024 is gebleken dat de studenten het samengevoegde traject met goed gevolg doorlopen.

Een kwetsbare factor is het feit dat een lerarenopleiding in het bekostigd onderwijs tegen een lager tarief kan worden gevolgd. Het instellingstarief bij de HTF is laag, maar desondanks hoger dan het wettelijk collegegeld, zeker met de halvering van het tarief op de eerste twee jaar bij het volgen van een lerarenopleiding, zie 'Doorstroom'.

Er zijn veel belangstellenden die Toegepaste Filosofie een uitstekende basis vinden voor een vervolgstudie aan een universiteit en om die reden een formele propedeuse willen behalen.

ZIJ-INSTROOM EN VERSTERKING BACHELOR ONDERWIJS

Sinds de toestemming van het Ministerie van OCW om Zij-instroom Burgerschap aan te bieden groeit de belangstelling voor het behalen van de tweedegraads lesbevoegdheid Burgerschap. Ook is er al belangstelling voor de nog te ontwikkelen variant Filosofie. Voor de Zij-instroomtrajecten ontvangt de werkgever van de deelnemer een coulante subsidie waardoor de kosten voor de deelnemer vrijwel nihil zijn. Zij-instromers kunnen de modules volgen uit het bachelortraject en zorgen hierdoor voor meer volume in de colleges. De HTF hoopt mede hierdoor de variant Onderwijs rendabeler te maken en ons mooie onderwijsprogramma aan meer belangstellenden te kunnen aanbieden waardoor meer kundige, bevoegde docenten het burgerschapsonderwijs zullen gaan verbeteren en versterken.

INSTROOM

De instroomcijfers bleven, na een forse groei in 2015, vrijwel stabiel in 2016, 2017, 2018 en 2019. Het verkrijgen van de accreditatie en status RPHO maakte dat de instroom 2020 bijna is verdubbeld t.o.v. de instroom 2019. De prognose dat accreditatie een groot effect zou hebben op het aantal instromers bleek dus gegrond en hiermee de langetermijnprognose adequaat. De instroom in 2021 bleef vrijwel gelijk, al is het aantal verdeeld over meer opleidingen. Er vindt meer

differentiatie plaats: studenten met een hbo- of academische opleiding hebben nu een mogelijkheid te kiezen voor het (pre)mastertraject.

De landelijke daling van instroom in het Hbo in 2022 was ook merkbaar bij de HTF. De instroom in sept. 2023 werd sterk beïnvloed door de onzekerheid over het overheidsbeleid, zoals studiefinanciering en voortgang Stap-regeling. De inschrijvingen kwamen hierdoor pas laat op gang en namen licht af in aantal. In verhouding tot de landelijke afname van studenten in het Hbo mag de HTF echter tevreden zijn met een redelijk stabiel beeld in 2024. De beoogde groei zoals beschreven in de doelstelling is echter nog niet behaald. Er ingezet op een verbetering van de marketing en communicatie, om de opleidingen van de HTF bij een breder publiek onder de aandacht te brengen.

DOORSTROOM

De doorstroom van 2023 naar 2024 is naar tevredenheid, ondanks belemmerende (veelal ook financiële) factoren die de keuze voor bekostigd onderwijs beïnvloeden.

De afstudeerrichting Onderwijs startte in sep. 2015/2016. T/m. 2019/2020 startten jaarlijks kleine groepjes. I.v.m. het nog niet kunnen garanderen van een lesbevoegdheid na afstuderen werd geadviseerd deze richting uitsluitend te kiezen wanneer de student al in het bezit is van een lesbevoegdheid in een ander vak. Met het oog op de mogelijke accreditatie (op basis van de overwegend positieve beoordeling door de NVAO in 2017) is besloten deze afstudeerrichting ondanks de kleine omvang wel door te ontwikkelen en te investeren in relatief kleine (nog niet rendabele) groepen.

Na het behalen van accreditatie door het NVAO is de doorstroom in 2022 voldoende om de afstudeerrichting rendabel aan te bieden. In aug. 2023 is echter besloten de jaargang 2^e jaar niet aan te bieden en deze samen te voegen met een voorgaand cohort door aanpassing van de volgorde van het leertraject. De concurrentiepositie t.o.v. bekostigde lerarenopleidingen is hier een belangrijke factor en blijft een punt van aandacht. De HTF biedt een unieke bevoegdheid maar voor de student met een kleine beurs kan de hoogte van het collegegeld doorslaggevend zijn. Aangezien het instellingstarief bij de HTF al ca. 60% lager ligt dan elders in het bekostigd onderwijs is verdere aanpassing van het tarief niet realistisch. Wel hopen we dat meer studenten de waardevolle bevoegd Filosofie en Burgerschap kunnen behalen door het volgen van het Zij-instroomtraject.

UITVAL

Een substantieel deel (43%) van de studenten kiest in 2024/2025 voor het volgen van de Basis-kwalificatie Filosofie (of losse modules) als brede basis, zonder de gehele beroepsopleiding te willen volgen of voor het behalen van het propedeusediploma t.b.v. doorstroom naar de universiteit. Vanuit diplomarendement gedacht, vallen zij af, maar in feite ronden zij hun studie op het gekozen niveau af. Van deelnemende studenten bachelor in het eerste jaar die niet doorstromen naar het tweede jaar is in ca. 27% sprake van niet geplande uitval.

Van studenten die de intentie hebben de hele beroepsopleiding te volgen maar vroegtijdig uitvallen is onderstaande inventarisatie van toepassing.

De belangrijkste oorzaken van voortijdig uitval zijn:

- ziekte of zwangerschap (18%),
- te hoge werkdruk door omstandigheden werk of thuis (17%)

- studie voldoet niet aan verwachtingen (5%)
- niveau te hoog/ te laag (22%)
- financieringsprobleem en/of kiest alsnog voor studie met studiefinanciering (17%)
- motivatieproblemen (16 %)
- overige (5%)

Een aantal opvallende ontwikkelingen w.b. uitstroom, ten opzichte van voorgaande jaren: Merkbaar was dat de cohorten die langdurig online hebben moeten studeren meer motivatieproblemen hebben ervaren op de langere termijn. De betreffende studenten waren meer geneigd om hun opdrachten thuis te willen afronden en colleges of begeleiding online te willen ontvangen. Ook waren deze studenten veelal minder betrokken bij de activiteiten van de HTF-community en minder alert wat betreft het volgen van publicaties volgens de communicatiekanalen van de HTF.

De HTF heeft, zodra live-onderwijs weer mogelijk was een bewuste keuze gemaakt te stoppen met onlineonderwijs in de volle overtuiging dat het leren van filosofische vaardigheden in contact met de medestudenten en docent dient plaats te vinden. O.a. het beperken van onlinebegeleiding en colleges heeft in enkele gevallen tot ontevredenheid geleid en, ondanks het investeren in maatwerk, de keuze te stoppen met de opleiding. We betreuren dit uiteraard, maar blijven wel van mening dat de student bereid moet zijn zelf de regie te nemen over het leerproces, d.w.z. op locatie colleges te volgen en deel te nemen (binnen en buiten de HTF) aan dialoog en oefening om de competenties van een toegepast filosoof in de praktijk te kunnen verwerven.

Het instroomniveau van de nieuwe studenten (havaniveau) lijkt te dalen. Met name op het gebied van taalvaardigheid is er extra geïnvesteerd in bijspijkerbijeenkomsten. Mogelijk is dit nog het gevolg van de coronaperiode, het is nog te vroeg om hier vergaande conclusies aan te verbinden. Wel is zichtbaar dat het percentage uitstromers die het opleidingsniveau te hoog vinden wat is toegenomen terwijl de gestelde eisen gelijk zijn gebleven. Ook lijkt de drempel voor jonge studenten groter te zijn geworden om met praktische vaardigheden als gespreksvoering te oefenen en de stap naar stage te zetten na de propedeusefase. Dit is voor enkelen een reden om na de propedeuse te kiezen voor een theoretisch vervolg aan de universiteit. De sociale vaardigheden, het instroomniveau en doorstroom zijn punten van aandacht voor het studiejaar 2024-2025.

Instroom nieuwe studenten

cohort	bachelor	modulair	premaster	master (zonder pm)
2022	53	29	13	5
2023	51	22	10	1
2024	72	7	21	0

ALUMNI

De alumni waren tot 2024-2025 verenigd in een alumnivereniging. Het doel is: de toepassing van de opgedane kennis en vaardigheden in de dagelijkse praktijk met elkaar te bespreken en

elkaar te inspireren en adviseren. Actuele kwesties worden besproken en vanuit de opgedane beroepservaring als toegepast filosoof worden aan elkaar adviezen gegeven. De HTF faciliteert bijeenkomsten en activiteiten door de locatie ter beschikking te stellen of expertise van een docent in te zetten. In de praktijk blijkt het lastig voor alumni om continuïteit te bewaken t.a.v. bijeenkomsten en activiteiten. We hebben in het afgelopen jaar de activiteiten die door de HTF worden georganiseerd samengevoegd met de nieuwe HTF-community Denken & Doen. Ook zijn er kleinere groepen (per cohort) die contacten met elkaar onderhouden en hierbij gebruik maken van de faciliteiten van de HTF.

Alumni voelen zich nog zeer betrokken bij de HTF. Regelmatig ontvangen we updates van hun bezigheden of publicaties. De alumni waren ook sterk vertegenwoordigd bij de symposiumreeks ter ere van het 10-jarig jubileum, zowel als workshopleider als gast.

De alumni hebben allemaal relevant werk als toegepast filosoof (m.u.v. 2 studenten door resp. gezondheidsredenen en het volgen van een universitaire vervolgstudie). Voorbeelden: voorzitter van de landelijke ethische commissie voor accountants, een beleidsfunctie in de kinderopvangsector, adviseur op het gebied van ethische vragen en thematiek rond het thema 'vertrouwen'. Opvallend is dat een aantal alumni van de bacheloropleiding zijn ingestroomd in de professionele masteropleiding, om zo nog meer kennis en verdieping op te doen in het vak van toegepast filosoof. Alumni zijn ook, binnen en buiten de HTF, actief wat betreft het delen van hun ervaringen in de beroepspraktijk.

MAAK WERK VAN FILOSOFIE!

HTF.

INTERVIEW

"Je moet soms wat moed verzamelen en durven de luis in de pels te zijn"

Eva Stor
Nederlands
Veteraneninstituut

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

1.5 Bevoegdheden

De HTF onderscheidt zich in kwalitatief opzicht van het reguliere hbo door alle lessen te laten verzorgen door (zeer) hoogopgeleide docenten (minimaal master) met relevante didactische en toegepast-filosofische ervaring en bagage.

De HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie is trots op het docententeam. De kwaliteit van de docenten werd geprezen door het panel van de NVAO (Nederland Vlaamse Accreditatie Organisatie (standaard 6 Personeel)

'Het panel heeft kennisgemaakt met een team van zeer ervaren en gemotiveerde docenten. De docenten horen vrijwel zonder uitzondering tot de top in hun vakgebied, brengen een schat aan ervaring en kennis mee en zetten zich met veel energie in om van de nieuwe opleiding een groot succes te maken.' De gesprekken met docenten en opleidingsmanagement hebben duidelijk gemaakt dat de HTF een kleine instelling is, waar docenten elkaar gemakkelijk kunnen vinden, ook buiten het aantal uren dat ze officieel voor de opleiding actief zijn. De docenten komen vier keer per jaar bij elkaar om van gedachten te wisselen over thema's als toetsing en didactiek en in het team is veel ruimte voor intervisie en overleg. '...' Samenvattend is het panel van mening dat de opleiding beschikt over een goed gekwalificeerd docententeam. De opleiding heeft een aantal gerenommeerde docenten aan zich weten te binden. De docenten brengen een schat aan kennis en ervaring mee uit hun vakgebied en staan dicht bij de studenten. Het panel oordeelt dan ook positief over standaard 6.'

Het beleid ten aanzien van de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) en de Basiskwalificatie Examinering (BKE) blijft een aandachtspunt. Deze kwalificaties zijn bedoeld om de didactische vaardigheden en de kwaliteit van toetsing en onderwijs te verbeteren. De HTF erkent het belang van goede didactische vaardigheden en is bereid te investeren in de kwaliteit van het onderwijs, maar als kleine hogeschool kijken we ook naar de financiële implicaties, tijdsinvestering en de didactische behoeften van de docenten. Doordat de HTF werkt met relatief hoogopgeleide docenten, kunnen we docenten veel vrijheid bieden om zelf hun deskundigheidsbevordering ter hand te nemen, wat in de praktijk voortdurend gebeurt. De HTF constateert dat niet alle docenten die over buitengewoon relevante praktijkervaring beschikken ook formeel bekwaam zijn. De vakgroepen bestaan uit vakbekwame docenten die deels in de beroepspraktijk als toegepast filosoof en deels uit het hoger onderwijs werkzaam zijn. De balans tussen ervaren examinatoren en ervaren praktijkbeoordelaren is onzes inziens goed.

In 2023 is gestart met het uitvoeren van een verkenning hoe de haalbaarheid en effectiviteit van bovenstaande kwalificatie-eisen te toetsen. Dit proces is voortgezet in 2024 en wordt blijvend geagendeerd in de kwaliteitsagenda.

1.6 Cyberveiligheid en AI

“Waar AI digitale inhoud en gedrag kan manipuleren, raakt cyberveiligheid aan de grenzen van waarheid, verantwoordelijkheid en autonomie.”

Cyber en AI, een filosofische invalshoek

Cyberveiligheid richt zich niet alleen op het beschermen van systemen tegen aanvallen, maar op het waarborgen van vertrouwen, controle en integriteit binnen digitale omgevingen. Generatieve AI stelt deze fundamenten op scherp. Deepfakes, autonome besluitvorming en zelflerende algoritmes brengen nieuwe risico's met zich mee die niet louter technisch, maar ook ethisch, juridisch en existentieel van aard zijn.

Een doordachte visie op AI is daarom onmisbaar binnen het denken over cyberveiligheid. Want waar AI digitale inhoud en gedrag kan manipuleren, raakt cyberveiligheid aan de grenzen van waarheid, verantwoordelijkheid en autonomie. Zo vloeit het nadenken over AI logisch voort uit cyberveiligheid: het vereist niet alleen bescherming tegen dreigingen, maar ook reflectie op wat we digitaal willen beschermen en waarom. Een visie op AI binnen cyberveiligheid gaat dus verder dan technologische controle; ze raakt aan de fundamenten van menselijk samenleven, vertrouwen en waarheid in het digitale tijdperk. Daarom is filosofische en maatschappelijke doordenking van AI niet optioneel, maar noodzakelijk onderdeel van iedere serieuze cyberveiligheidsstrategie.

In het studiejaar 2024–2025 zette de HTF de eerste stappen richting het ontwikkelen van zowel beleid als onderwijs op het gebied van AI en doorontwikkeling cybersecurity. Deze thema's worden niet alleen benaderd als louter technische vraagstukken, maar nadrukkelijk ook als filosofische en maatschappelijke uitdagingen. Inhoudelijk kan AI een risico zijn voor het toetsen en borgen van kwaliteit van onderwijs. De technische aspecten rond cybersecurity worden bij de HTF vanuit voor een groot deel een ICT-technische invalshoek benaderd. Beide aspecten zijn aan elkaar verbonden, maar komen met het oog op de verschillende deskundigheden in de toelichting in deze toelichting separaat aan de orde.

De HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie heeft in mei 2025 haar AI-beleid geactualiseerd in de beleidsnotitie **Prompto ergo sum**. Centraal staat het verantwoord en bewust gebruik van generatieve AI (GenAI), met nadruk op ethische reflectie, academische integriteit en vorming.

Kernpunten uit het beleid:

- **Onderwijs en beroep:** GenAI wordt gezien als relevant thema binnen de beroepspraktijk van de toegepast filosoof. De opleiding richt zich op het versterken van beoordelingsvermogen en zelfstandige denk- en taalvaardigheid.

- **Toetsing:** De HTF onderscheidt AI-bestendige en AI-kwetsbare toetsvormen. De permanente AI-werkgroep voert jaarlijks een risicoanalyse uit op de toetsing.
- **Gebruik door studenten:** Studenten mogen GenAI gebruiken mits transparant verantwoord (met verwijzingen, screenshots en toelichting). Misbruik (plagiat) wordt aangepakt met aanvullende mondelinge toetsing.
- **Curriculum:** GenAI wordt opgenomen in diverse modules, met expliciete aandacht voor morele en praktische implicaties.
- **Beleid en toezicht:** De HTF heeft een permanente AI-werkgroep met o.a. de AI-coördinator, die ontwikkelingen volgt en advies uitbrengt.

Het gebruik van AI wordt niet actief gepromoot, maar zorgvuldig begeleid met oog voor de centrale waarden van het filosofieonderwijs: zelf denken, zelf schrijven en professionele reflectie.

Binnen het onderwijs kwamen vragen aan de orde als:

- Hoe verhoudt digitale veiligheid zich tot persoonlijke vrijheid en autonomie?
- In hoeverre mogen organisaties en overheden data verzamelen in het belang van veiligheid?
- Hoe kan een balans gevonden worden tussen efficiëntie, controle en menselijke waardigheid?

Beleid en governance

De werkgroep AI ontwikkelde een beleidskader voor verantwoord gebruik van AI. In het docentenberaad is uitgebreid gesproken over de impact van AI op toetsing, toetsvragen en peer-reviews. De ICT-supportgroep breidde haar taken uit met aandacht voor security en stelde beleid op voor gegevensbeveiliging in de Teams-omgeving.

Cybersecurity en continuïteit leeromgeving

In 2025 is binnen de HTF Hogeschool voor Toegepaste Filosofie een beleidsdocument vastgesteld voor het waarborgen van continuïteit en beveiliging bij uitval van Microsoft Teams als leeromgeving door een cyberaanval of storing. Cybersecurity wordt binnen de HTF op verschillende niveaus geborgd via een risicoanalyse, een operationeel stappenplan, taakverdeling bij incidenten en aanvullende back-upmaatregelen.

1. Risicoanalyse

Het document beschrijft mogelijke oorzaken van uitval, waaronder technische storingen, internetproblemen, gebruikersfouten en cyberaanvallen. Hoewel de kans op volledige uitval laag tot gemiddeld wordt ingeschat, is de impact op onderwijsprocessen hoog.

2. Stappenplan bij uitval

Het plan omvat vier fasen:

- **Detectie & Beoordeling (0-15 min):** snelle vaststelling van het probleem via Microsoft-statuspagina's en lokale signalering.

- **Communicatie & Back-upplan (15-60 min):** inzet alternatieve communicatiekanalen (e-mail, telefoon, website), verplaatsing van lessen en het gebruik van asynchrone materialen.
- **Oplossing & Herstel:** samenwerking met de ICT-afdeling (Skills4U), documentatie van de storing en controle op herstel van alle functionaliteit.
- **Nazorg & Preventie:** evaluatie, training, redundantie en oefeningen om toekomstige uitval te beperken.

3. Back-up en redundantie

Er wordt gewerkt met meervoudige opslag (Teams/SharePoint/Synology-server), inclusief een automatische nachtelijke back-up. Persoonsgegevens en leerbestanden zijn daarmee beschermd tegen dataverlies. Bestanden op persoonlijke OneDrive-accounts vallen buiten deze structuur; gebruikers worden gewezen op hun eigen back-upplicht.

4. Taakverdeling bij incidenten

Er is een duidelijke rolverdeling vastgesteld:

- **Directeur Bedrijfsvoering:** eindverantwoordelijk, strategische besluitvorming en externe communicatie.
- **ICT Supervisor (Skills4U):** coördinatie technische analyse en herstel, contact met Microsoft.
- **ICT Medewerkers (HTF):** uitvoering van herstelwerkzaamheden, technische ondersteuning.
- **Studentadministratie:** interne communicatie, roosterwijzigingen en ondersteuning van alternatieve leeroplossingen.

5. Monitoring en structurele aandacht

Cybersecurity is een vast thema in het overlegplatform ICT. Pieter Monster (Skills4U, Leiderdorp) monitort als externe deskundige structureel de technische risico's en adviseert over preventieve maatregelen en systeemveiligheid. Dit draagt bij aan een actueel en verantwoord beleid op het gebied van digitale veiligheid en continuïteit. Een kleine organisatie met een beperkt aantal gebruikers van het LMS heeft als voordeel dat vreemde activiteiten direct worden herkend. In de praktijk is gebleken dat opdrachtnemers alert reageren wanneer er sprake is van een 'niet pluis gevoel'. Er bleek geen sprake van een cybersecurityprobleem maar van een potentiële fraudeur die zich voordeed als de algemeen directeur.

6. Bewustwording

De wet Naleving Normstelling vraagt terecht bewustwording en actie bij organisaties en besturen.

Bewustwording in de organisatie is van belang om risico's te beperken. Bij het aanstellen van nieuwe opdrachtnemers en medewerkers wordt een toelichting gegeven m.b.t. het gebruik van Teams en omgaan met verdachte situaties. Vanuit bestuurlijk niveau vindt informatievoorziening en dialoog plaats met medeleden van brancheorganisatie NRTO.

7. Samenwerking en maatschappelijke impact

De HTF werkt momenteel nog niet intensief samen met externe partners op dit gebied (behalve de professionele ICT-partners), maar volgt wel actief de informatievoorziening en neemt deel aan dialoog op het gebied van cybersecurity binnen de branchevereniging NRTO en de ontwikkeling AI-beleid in het hoger onderwijs.

Gegevenskoppeling en Cyberveiligheid

Er wordt een nieuw dashboard ontwikkeld binnen MS Teams om verschillende studentdata efficiënt te combineren. Dit bevordert overzichtelijkheid, ondersteunt de onderwijsorganisatie en beschermt de privacy via gelaagde autorisatie. Het in 2024–2025 gelegde fundament op het gebied van cybersecurity wordt verder aangescherpt. De ICT-supportgroep bewaakt en evalueert het beleid.

Conclusie

De HTF heeft een fundament gelegd voor toekomstig beleid waarin technologische, ethische en filosofische perspectieven samenkomen. Deze perspectieven zullen verder worden uitgewerkt en op middellange termijn een cruciaal onderdeel zijn van de opleiding en de beroepspraktijk.

MAAK WERK VAN FILOSOFIE!

HTF.

KRITISCH DENKEN EN MAATSCHAPPIJ

"Je leert verschillende brillen opzetten om naar jezelf, de wereld en de samenleving te kijken"

MAAIKE
HTF-student

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

2. Toekomstperspectieven en continuïteit

We gaan ervan uit dat toegepaste filosofie een steeds belangrijker plaats in de maatschappij gaat innemen, in de zin van dat meer mensen filosofisch geschoold zijn en filosofische vaardigheden positief gewaardeerd worden (dit is een trend die momenteel al is ingezet). Discursief denken en morele oordeelsvorming raken steeds verder geïntegreerd in het maatschappelijke leven en worden binnen elke beroepssector veel gevraagde competenties.

TRENDS

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is de nieuwe norm voor bedrijven en organisaties. Daardoor is er in toenemende behoefte aan werknemers die bedreven (opgeleid) zijn in morele afwegingen en analyses, en dus een moreel vocabulaire kunnen hanteren. Binnen ondernemingen winnen thema's als 'rechtvaardigheid' en 'duurzaamheid' aan relevantie, waardoor van alle medewerkers een zekere filosofisch-ethische scholing verwacht wordt. Binnen de journalistiek zijn nu reeds grote veranderingen gaande en die zullen in de nabij toekomst leiden tot een nieuw en deels onvoorspelbaar medialandschap. Duidelijk is wel dat digitale en sociale media een groter journalistiek belang zullen krijgen. In het gehele onderwijs zal er meer aandacht zijn voor persoonsvorming. Vakken als Burgerschap en Bildung zullen in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs een grotere rol spelen (onderdeel van het curriculum) en serieuzer genomen worden, wat o.m. zal leiden tot eisen t.a.v. de opleiding van docenten die deze vakken geven. De Onderwijsinspectie heeft belangstelling voor de visie en expertise van de HTF op dit gebied. Verkennende gesprekken vinden plaats in september 2025.

COMPLEXITEIT

Onze samenleving wordt ingewikkelder en de maatschappelijke vraagstukken worden steeds complexer. De grote thema's van vandaag - de spanning tussen vrijheid en verbinding in onze neoliberale samenleving, fundamentalisme, veiligheid, cyber, de opwarming van de aarde, de milieuproblematiek en migratie - hangen nauw met elkaar samen en lijken niet langer via louter instrumenteel-rationele weg op te lossen. De complexiteitsreductie loopt vast. Dit gegeven stelt hoge, nieuwe en ook steeds veranderende eisen aan het bestuur van publieke en private organisaties. Opvoeding en onderwijs, organisaties en zorg zijn op zoek naar nieuwe vormingsmogelijkheden. Onze tijd vraagt om een nieuw soort beroepsbeoefenaar: professionals die kunnen omgaan met onverwachte ontwikkelingen, complexiteit en morele dilemma's. Vereist worden een nieuwe houding en vaardigheden waarover je juist als Toegepast Filosoof beschikt.

AUTOMATISERING

Steeds meer ongeschoold werk en beroepen op mbo-niveau zullen worden overgenomen door automatisering en robots. Wat blijft bestaan en zal toenemen, is de behoefte aan mensen die 'out of the box' kunnen denken en een 'helikopterview' kunnen ontwikkelen in een wereld vol 'denkende machines'. Dat zijn bij uitstek filosofische vaardigheden. Werknemers worden geacht conceptuele en waardegerichte analyses te kunnen uitvoeren. Daardoor wordt scholing op hoog niveau steeds belangrijker. In de maatschappij tekent zich een steeds grotere kloof tussen laag- en hoogopgeleid af. De HTF spant zich in om toegankelijk te zijn voor mbo'ers en te

investeren in studiebegeleiding, waar nodig om ze een kans te geven op een functie waar denkvaardigheid vereist is. Zie ook hfst. 1.6

LEVEN-LANG-LEREN

De HTF spant zich in om toegankelijk te zijn voor belangstellenden die werkzaam zijn in beroepenvelden die gebaat zouden zijn bij toegepast filosofische vaardigheden. Het deeltijdkarakter maakt dat studie en werk te combineren is. Studenten kunnen een Levenlanglerenkrediet aanvragen om het collegegeld te kunnen financieren. De HTF biedt een korting op het collegegeld voor professionals uit cruciale sectoren als zorg, onderwijs, politie en defensie. Filosofie wordt zo toegankelijker voor mensen die dagelijks het verschil maken en steviger willen staan in het werkveld door te blijven leren en werken aan hun vaardigheden.

PERSPECTIEF

De gedroomde positie van de HTF binnen bovenstaande trends: de HTF is hét centrum voor Toegepaste Filosofie in Nederland en verzorgt excellent (deeltijd)onderwijs. Een HTF-diploma staat garant voor een degelijke en toekomstbestendige scholing. Toegepast Filosofen die afgestudeerd zijn aan de HTF, vinden gemakkelijk een betekenisvolle baan.

TOEGEVOEGDE WAARDE

HTF-afgestudeerden van de studierichtingen Toegepaste Filosofie die kiezen voor ontwikkeling tot 'normatief professional' zijn dusdanig opgeleid dat zij morele vragen die binnen organisaties spelen, goed weten te hanteren en ook in andere ethisch-filosofische kwesties het voortouw kunnen nemen. HTF-afgestudeerden die kiezen voor ontwikkeling tot 'narratief professional' zijn opgeleid om op nieuwe ontwikkelingen in de cultuursector in te spelen en deze verder vorm te geven, onder meer in combinatie met de programmering van evenementen. HTF-afgestudeerden van de afstudeerrichting Onderwijs zijn opgeleid om in de onderbouw de vakken Filosofie en Burgerschap te geven. De HTF biedt tevens de enige docentopleiding in Nederland aan waar een tweedegraadsbevoegdheid Filosofie en Burgerschap kan worden behaald. In 2024 heeft het Ministerie van OCW goedkeuring gegeven om het Zij-instroomtraject Burgerschap aan te bieden. Er wordt momenteel gewerkt aan het zij-instroomtraject Filosofie. Met andere woorden: HTF-afgestudeerden zijn door hun opleiding tot Toegepast Filosoof in menig bedrijf een toegevoegde waarde!

2.2 Activiteiten 2025

Strategische doelstellingen 2025–2026

1. AI en Onderwijs

De HTF verankert vraagstukken rondom kunstmatige intelligentie structureel in het curriculum van zowel de bachelor als de professionele master. Daarbij ligt de nadruk op ethische reflectie, maatschappelijke implicaties en persoonsvorming, met AI als actueel filosofisch thema in onderwijs en samenleving.

2. Gegevenskoppeling en Cyberveiligheid

Er wordt een nieuw dashboard ontwikkeld binnen MS Teams om verschillende studentdata efficiënt te combineren. Dit bevordert overzichtelijkheid, ondersteunt de onderwijsorganisatie en beschermt de privacy via gelaagde autorisatie. Het in 2024–2025 gelegde fundament op het gebied van cybersecurity wordt verder aangescherpt. De ICT-supportgroep bewaakt en evalueert het beleid.

3. Onderwijsontwikkeling

- Het curriculum wordt herzien naar grotere eenheden met meer geïntegreerde toetsvormen.
- De masteropleiding TF groeit door
- Inzetten op verbeteren instroom en doorstroom van de bacheloropleiding TF;
- De uitrol van het ZiB-traject Burgerschap wordt voortgezet
- het nieuwe ZiB-traject Filosofie (2e graad) start, met nadruk op filosoferen met jongeren in het (v)mbo.
- Onderzoek naar de mogelijkheden een AD-traject aan te bieden op het gebied van ondermeer ethiek voor zorg-welzijn- en onderwijsmedewerkers;
- Onderzoek naar de mogelijkheden voor het aanbieden van voltijdonderwijs, gerelateerd aan een evt. vaste onderwijslocatie;
- Het HTF-Denkhuys als leer- en oefenplaats verder uitgebreid.
- Bevorderen doorstroom

4. Community en netwerken

De Denken & Doen-community wordt versterkt via leesgroepen, filmavonden, filosofische workshops en nauwere alumni-betrokkenheid. Zo blijft de HTF een plek voor dialoog, verdieping en ontmoeting, ook buiten het formele onderwijs. Er wordt eveneens onderzocht hoe ouderejaarsstudenten meer praktijkopdrachten kunnen uitvoeren samen met eerstejaarsstudenten, o.a. t.b.v. oefensessies filosofische vaardigheden, gespreksvoering, etc., mede om de onderlinge band nog meer te versterken. Ook wordt een beroep gedaan op de community t.b.v. uitbreiding van het professionele netwerk van de HTF.

5. Maatschappelijke profilering en lectoraat

De HTF vergroot haar zichtbaarheid via publicaties, symposia en maatschappelijke bijdragen, o.a. via Phronèsis. De start van het lectoraat Filosofie voor een beter leven onder leiding van dr. Floris van den Berg draagt bij aan de wetenschappelijke en publieksgerichte profilering van toegepaste filosofie. Publicaties, een inaugurele rede en een thematisch symposium benadrukken deze missie. Ook zal de bibliotheek van de HTF onder de loep (herschikken, aanvullen, rubriceren) worden genomen in het kader van het lectoraat.

6. Relaties met het bekostigd onderwijs versterken

De HTF zoekt actief aansluiting bij relevante gremia in het bekostigd onderwijs. Ondanks haar kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde wordt de HTF als onbekostigde hogeschool nog steeds niet toegelaten tot instellingen zoals de Vereniging Hogescholen, schoolleidersvereniging ADEF (ondanks het advies van de minister om hierbij aan te sluiten), en andere onderwijsnetwerken. Dit vormt een belemmering voor samenwerking en kennisdeling, terwijl de HTF veel te bieden heeft op het gebied van filosofisch burgerschapsonderwijs, persoonsvorming en ethiek in de beroepspraktijk. In 2025–2026 zet de HTF in op het versterken van deze externe relaties en het agenderen van structurele gelijkwaardigheid. In september zal een inhoudelijk gesprek plaatsvinden met de Onderwijsinspectie over burgerschapsonderwijs, zie Visie.

7. Doorstroom bevorderen

In 2025–2026 wordt gewerkt aan het bevorderen van de doorstroom, o.a. door de drempel naar praktijkoefening en stage te verlagen. Het instroomniveau van de nieuwe studenten (havoni-veau) lijkt te dalen. Met name op het gebied van taalvaardigheid is er extra geïnvesteerd in bijspijkerbijeenkomsten in de afgelopen studiejaren. Mogelijk is dit nog het gevolg van de coronaperiode, het is nog te vroeg om hier vergaande conclusies aan te verbinden. Wel is zichtbaar dat het percentage uitstromers die het opleidingsniveau te hoog vinden wat is toegenomen terwijl de gestelde eisen gelijk zijn gebleven.

Ook lijkt de drempel voor jonge studenten groter te zijn geworden om met praktische vaardigheden als gespreksvoering te oefenen en de stap naar stage te zetten na de propedeusefase. Dit is voor enkelen een reden om na de propedeuse te kiezen voor een theoretisch vervolg aan de universiteit. De sociale vaardigheden, het instroomniveau en doorstroom zijn punten van aandacht voor het studiejaar 2024–2025.

Kernwaarden en lange termijn

De HTF blijft trouw aan haar fundament:

- Kleinschaligheid
- Filosofische diepgang met een brug naar de beroepspraktijk
- Maatschappelijke betrokkenheid

Tegelijkertijd blijft de HTF alert op externe uitdagingen, zoals:

- Digitalisering en AI
- Stijgende kosten
- Instroom en bekendheid

Met vertrouwen in haar missie en oog voor samenwerking positioneert de HTF zich verder als hét centrum voor toegepaste filosofie in Nederland.

MAAK WERK VAN FILOSOFIE!

HTF.

INTERVIEW POLITIE

“Ik wil mijn morele kompas aanscherpen, mijn argumentatie verdiepen en versterken en leren om filosofische perspectieven mee te nemen”

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

3. Organisatie

Naam van de instelling

HTF Hogeschool Voor Toegepaste Filosofie

Statutair gevestigd

Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF)
B.V.
Akelei 2
4007TA Tiel

Leslocatie

Newtonlaan 115
3584 BH Utrecht

Kamer van Koophandel

Registratie Midden-Gelderland 64242935

Naam opleiding: B Toegepast Filosoof

Studie code (croho): 35528

Brin code: 31PT

Vorm: DT (deeltijd)

Nieuwe geregistreerde opleiding per 01-05-2020

Naam opleiding: M Toegepast Filosoof

Studie code (croho): 70228

Brin code: 31PT

Vorm: DT (deeltijd)

Nieuwe geregistreerde opleiding per 01-09-2023

Keurmerken

NVAO geaccrediteerd

NRTO-keurmerk

CRKBO-geregistreerd

Erkend leerbedrijf SBB

3.1 Bestuur

SAMENSTELLING INSTELLINGSBESTUUR

De heer drs. P.R. Teule, directeur onderwijs

Mevr. H.M. Hengeveld, directeur bedrijfsvoering

De heer drs. M.A. Slagter, alg. directeur

De directie is benoemd door de aandeelhoudersvergadering.

De heer Drs. M.A. Slagter in vaste dienst voor 0,4 FTE, meerwerk onbezoldigd.

De heer P.R. Teule verricht zijn werkzaamheden op basis van een overeenkomst van opdracht (omvang variërend ca. 0,4 FTE).

Mevr. H.M. Hengeveld verricht vanaf februari 2022 haar werkzaamheden voor 0,2 FTE, meerwerk onbezoldigd.

BEZOLDIGING

De oprichters hebben ervoor gekozen vanaf 2014 grotendeels onbezoldigd te starten met het opzetten van de HTF om investering t.b.v. het verwerven van accreditatie mogelijk te maken, zonder langdurige leningen aan te hoeven gaan in de opstartfase. Inmiddels hebben de oprichters een kleine vaste aanstelling (zie informatie onder 'Samenstelling Instellingsbestuur') en

is het mogelijk voor opdrachtnemers die gemiddeld 8 uur of meer werkzaam zijn voor de HTF en werkzaamheden verrichten die passend zijn bij de criteria van een dienstverband een vaste aanstelling te krijgen.

3.2 Werknemers

FUNCTIONEEL ORGANOGRAM 2019-2020

Functie	Taakgebieden
Algemeen directeur	Eindverantwoordelijk onderwijs en financiën
Directeur Bedrijfsvoering	Financieel, Marketing/PR, HRM, IC
Directeur Onderwijs	Onderwijsinhoud en kwaliteit
Coördinator Propedeusefase	Coördineren propedeusefase
Coördinator Toegepaste Filosofie	Bachelor Toegepaste Filosofie coördineren beroepsgerichte modules *
Coördinator Onderwijs	Bachelor Onderwijs coördineren beroepsgerichte modules *
Coördinator (Pre)master	Premaster en Professionele Master Toegepaste Filosofie

*) zorgt voor afstemming binnen de vakgroep en met de werkveld commissie

Coördinator Stage en Afstuderen	Meewerkstage en Projectstage procescoördinatie stagebegeleiding; Afstudeerprogramma procescoördinatie afstudeerfase
Coördinator mentoraat,	Mentoraat, studiebegeleiding, keuzeactiviteiten coördineren
SBU en KA	
Mentoren	Studiebegeleiding en studentvolgsysteem
Administratie	Studentadministratie, cijferadministratie, ICT- support, financiële administratie.
Ambtelijk secretaris	Ondersteuning en secretariaat examencommissie
Aandeelhoudersvergadering	Vergadering aandeelhouders Toezicht op uitvoering taken instellingsbestuur, toetsing en inspraak strategisch beleid.
Directieoverleg	Vergadering van de drie directieleden (instellingsbestuur)
Coördinatorenoverleg	Vergadering van alle coördinatoren.

Vakgroepoverleg

Onderwijsinhoudelijk overlegorgaan. Adviesrecht m.b.t. organisatorische en strategische onderwerpen.

Vergadering per vakgroep van een afstudeerrichting.

Evaluatie curriculum, afstemming modules en toetsvorm
Vertegenwoordigers van de beroepenvelden waar de HTF voor opleidt; overleggen geregeld met de desbetreffende studietoecoördinator en vakgroep.

Beoordeling en advies t.b.v. arbeidsrelevantie programma's, beroepsspecifieke competenties en vaardigheden in relatie tot het curriculum.

Examencommissie

Taakgebied: zie OER

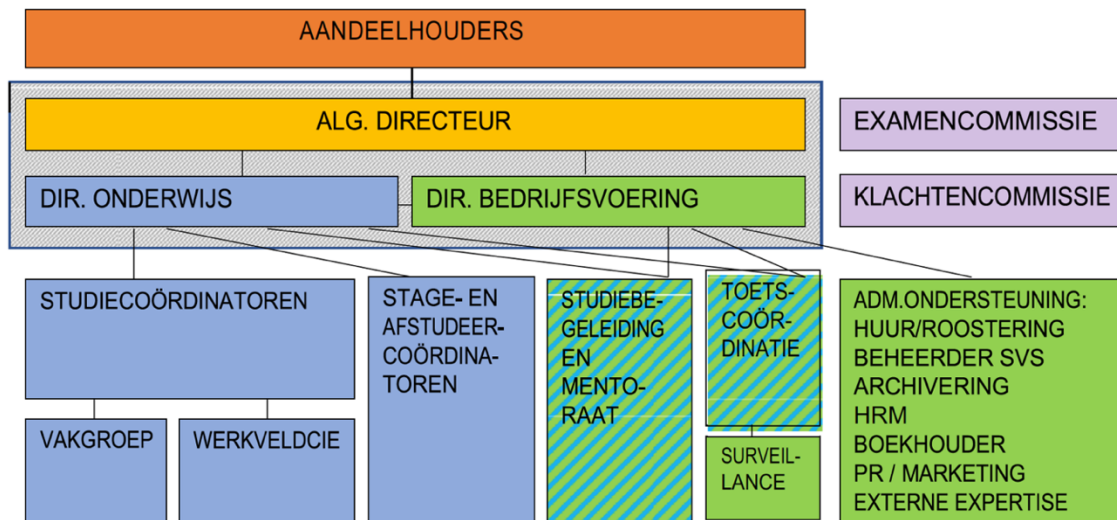
Klachtencommissie intern

Bespreken klacht met betrokkenen, advies aan directie.
Bemiddelende rol bij klachten formele geschillen via De Geschillencommissie in Den Haag (aangesloten via de brancheorganisatie NRTO)

Vertrouwenspersoon

Beschikbaar in situaties van onveiligheid, intimidatie, grensoverschrijdend gedrag of als gesprekspartner bij twijfel over het indienen van een evt. klacht. Advies aan directie.

Noot: m.u.v. de bedrijfsvoering worden zowel alle genoemde coördinerende als directietaken uitgevoerd in combinatie met het docentschap, volgens het principe van een zelfsturende organisatie.

DOCENTENTEAM EN ONDERSTEUNING

Bij de HTF zijn in 2024-2025 29 docenten werkzaam waarvan een deel coördinerende taken uitvoert. Daarnaast is er administratieve ondersteuning t.b.v. de invoer van inschrijfgegevens, registratie bij DUO, financiële administratie, het beheer van de digitale leeromgeving en support, alsmede de cijferadministratie en archivering. Sinds het najaar 2021 wordt de studentadministratie en front- en backoffice beheerd door enkele opdrachtnemers i.p.v. de dir. bedrijfsvoering, om de continuïteit en coördinatie van taken beter te borgen in een groeiende organisatie.

De administratief medewerker, is tevens aangesteld om de procescoördinatie t.a.v. stage en afstuderen op zich te nemen.

Alle medewerkers werken op basis van een opdrachtovereenkomst met een beperkt aantal uren per week. In totaal vormen de verrichte werkzaamheden tezamen ca. 3,7 fte (extern ingehuurde expertise niet meegerekend). Het voornemen is om, bij een gebleken groei van de omzet van de HTF, binnen vijf jaar, naast de directie, een kernteam van minimaal drie medewerkers een vaste aanstelling aan te bieden.

Veel docenten zijn in staat en van harte bereid om desgevraagd meer colleges bij de HTF te verzorgen. Bovendien beschikt de HTF over een ruime portefeuille met open sollicitaties. De docenten die het curriculum van de HTF verzorgen, doen dat tot op heden op basis van een opdrachtovereenkomst. Hoewel het verloop onder de docenten laag is, wil de directie docenten van het eerste uur en kerndocenten sterker aan de HTF binden, door een aantal van deze docenten op termijn in dienst te nemen (beperkte vaste aanstelling).

Hiernaast werken bij de HTF een aantal junior-docenten (allen master-opgeleid) die door seniordocenten worden begeleid en opgeleid tot volwaardig HTF-docent. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de modules Taalvaardigheid, Politieke en Sociale Filosofie, Taalfilosofie en Metaforen, en Levenskunst. Oudere docenten kunnen zo op termijn 'hun' modules overdragen aan jongere collega's. Onze overtuiging is dat wij met deze maatregelen een belangrijke borging hebben aangebracht, waarmee de kwaliteit van de docenten (en daarmee de opleiding) ook in de toekomst gerealiseerd zal blijven.

OPBOUW PERSONEELSBESTAND

De oudste docent is 76 jaar, de jongste 24 jaar. De gemiddelde leeftijd ligt rond de 45 jaar. Het aantal vrouwelijke en mannelijke docenten is ongeveer aan elkaar gelijk.

Alle docenten en docent-assistenten zijn ten minste master-opgeleid. Twee docenten zijn hoogleraar en vier zijn gepromoveerd. De docenten die richting specifieke vakken verzorgen, beschikken over actuele en relevante ervaring in het desbetreffende werkveld.

OVEREENKOMSTEN

Medewerkers van de HTF werken op basis van een opdrachtovereenkomst met vrije vervanging. Bijzondere expertise, zoals risicoanalisten, adviseurs accreditatie, jurist/notaris of

accountant worden extern ingehuurd. Medewerkers die gemiddeld meer dan 8 uur per week werkzaam zijn voor de HTF kunnen een vaste aanstelling krijgen. Hiervan is nog geen gebruik gemaakt.

MAAK WERK VAN FILOSOFIE!

HTF.

INTERVIEW

"Het is een uitdaging om als docent de juiste vraag te identificeren, en om te zeggen 'dit is precies wat ik van je wil weten' en dat het stellen van die vraag ook op dat moment lukt. Als dat lukt, komt er een gesprek op gang en wordt de leerling echt aan het denken gezet, over zichzelf en over hun rol in de samenleving. Dat is bij uitstek te leren bij de HTF."

Martijn Janssen
HTF-docent en coördinator

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

3.3 Huisvesting

Tot december 2024 maakte de HTF gebruik van de onderwijslocaties van het ROC Midden Nederland en MBO Utrecht. Deze locaties boden adequate ruimte voor ons onderwijs. Er was een goede ruimte voor hoorcolleges, goed geoutilleerde lokalen op maat op basis van onze groepsgrootte. Bovendien waren er kleinere ruimten beschikbaar voor de studenten om opdrachten te kunnen voorbereiden. Bovendien was er ruimte om te pauzeren. Desalniettemin bestond er behoefte om een eigen passende onderwijsruimte te kunnen betrekken. Een eigen ruimte biedt meer faciliteiten voor onze docenten en door een eigen inrichting zouden we ook voor onze studenten een passende thuisruimte kunnen gaan bieden.

Vanaf december 2024 beschikt de HTF over die ruimte omdat zij meerjarig een groot deel van de derde etage huurt in Zen Building, een pand aan de Newtonlaan 115 in Utrecht. Onze etage beschikt over een goede hoorcollegezaal en enkele passende subruimten/lokalen, die ook passende werkruimten bieden aan docenten, coördinatoren en directieleden die overdag willen werken. Bovendien kunnen nu ook afspraken met studenten worden ingepland op onze eigen onderwijslocatie. Door het onderwijs voor de verschillende jaarlagen over vier avonden en een zaterdag te spreiden is de ruimte voor elk onderwijsmoment passend. Onze onderwijslocatie beschikt over goede ICT-inrichting waardoor ook deze voorziening meer op maat kan worden aangeboden.

3.4 ICT

I.s.m. met dhr. Pieter Monster is in het studiejaar 2021/2022 gestart met het leermanagement-systeem Microsoft Teams. Externe expertise t.a.v. het formuleren van het Pakket van Eisen en risicoanalyse van het aanbod van de geselecteerde partner Skill4U te Leiderdorp werd ingehuurd bij Justin Bakker, firma Just4U systeembeheer te Emmen.

De leeromgeving wordt vormgegeven in Microsoft Teams. Sinds de ingebruikname van de ingerichte Teamsomgeving in 2021 blijkt dat er onder studenten en docenten al veel ervaren gebruikers zijn, waardoor de leeromgeving alles gemakkelijk in gebruik wordt ervaren. Er is een servicegerichte supportafdeling die ondersteund bij vragen of bij behoefte aan hulp of instructie.

Er is in het afgelopen jaar gewerkt aan een plan van aanpak inzake het ontwikkelen van een administratief dashboard en aan verbetering van de cybersecurity, o.a. met een actieplan bij uitval van de leeromgeving.

In 2025-2026 wordt een nieuw dashboard ontwikkeld binnen MS Teams om verschillende studentdata efficiënt te combineren. Dit bevordert overzichtelijkheid, ondersteunt de

onderwijsorganisatie en beschermt de privacy via gelaagde autorisatie. Het in 2024–2025 gelegde fundament op het gebied van cybersecurity wordt verder aangescherpt. De ICT-supportgroep bewaakt en evalueert het beleid.

Meer hierover is te lezen in hfst. 1.6 en onder Realisatie.

MAAK WERK VAN FILOSOFIE!

HTF.

"Filosofie geeft mij een taal voor mijn betrokkenheid"

**Leander,
autismezorg**

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl

3.5 Communicatie en relaties

INTERN

Bij de informatievoorziening voor studenten (en docenten) vervullen docenten en coördinatoren een sleutelrol. In onze organisatie zijn zij een eerste aanspreekpunt voor de studenten. Ook vervult de leeromgeving van de HTF een belangrijke rol. De leeromgeving in Microsoft Teams biedt een digitale werk- en leeromgeving voor studenten en docenten, begeleiders en administratief personeel.

Alle relevante gegevens voor studenten, zoals rooster(wijzigingen), curriculum, inhoud modules, studievoortgang zijn in te zien via het besloten gedeelte voor studenten dat bereikbaar is via onze website. Ook wordt de aanvullende informatie en stukken die docenten aan hun studenten sturen gedeeld via Teams. Bovendien is de administratie van de HTF elektronisch en telefonisch goed bereikbaar. Door de kleinschaligheid en platte organisatie van de HTF kan iedere docent relevante informatie verstrekken over zijn vakgebied en de organisatie van zijn lessen en toetsen.

Desondanks blijft het een uitdaging om sommige studenten te bereiken met informatie. We merken dat beschikbare informatie en publicatie niet altijd goed worden gelezen. In 2025-2026 wordt een structuur met klassevertegenwoordigers toegevoegd om de communicatie tussen organisatie en studenten te versterken. Onderwijsinhoudelijk bestaat al een klankbordgroep (studenten uit alle jaarlagen) die meerdere malen per jaar in gesprek gaan met de directie.

Het gestructureerd houden van vakgroepoverleg, docentenberaad, diner pensants, coördinatorenoverleg, support- en administratieoverleg en directieoverleg versterkt de interne samenhang en communicatie.

EXTERN

Als extern online communicatiemiddel wordt de website www.hogeschoolvoortoegepaste filosofie.nl ingezet, naast de sociale media Facebook, Instagram en LinkedIn. Er wordt geadverteerd via Google, LinkedIn en Onderwijsmedia (vakbladen en nieuwsbrieven) om de HTF als onderwijsinstelling zichtbaar te maken en te promoten. Via Phronèsis-vakblad voor toegepaste filosofie wordt gecommuniceerd over de mogelijkheden en ervaringen van toegepaste filosofie in de beroepspraktijk. Om bekendheid te genereren t.b.v. studiekeuzes wordt o.a. de informatie in de Keuzegids bijgehouden. Het is een uitdaging gebleken om jonge potentiële deelnemers te bereiken via zoekmachines. Gebruik van chatbots zoals ChatGPT en Gemini nemen toe. Het is een uitdaging om de correcte informatie hier opgenomen te krijgen.

De inhoud w.b. de informatievoorziening op website en advertenties is op correctheid getoetst door de NRTO en het CRKBO en heeft eveneens geleid tot het continueren van het NRTO-keurmerk en de CRKBO-registratie.

SYMPOSIA

In studiejaar 2015–2016 is de HTF gestart met het organiseren van symposia met als doel: toegepaste filosofie onder de aandacht van een breed publiek brengen. Daarnaast heeft de kwaliteit van de sprekers een positieve invloed op het imago van de HTF en wordt het nut van filosofische reflectie op maatschappelijke vraagstukken in beeld gebracht. Deskundige sprekers nemen de bezoekers mee in boeiende betogen en interessante discussies. Thema's: filosofie, onderwijs, journalistiek, governance en duurzame economie, gebaseerd op de domeinen binnen de afstudeerrichtingen van de HTF. De symposia worden goed bezocht en zijn doorgaans uitverkocht. In het studiejaar 2024–2024 werd een (uitverkochte) driedelige jubileumreeks georganiseerd met het thema 'Zinvol werk'.

PHRONÈSIS - TIJDSCHRIFT VOOR TOEGEPASTE FILOSOFIE

Praktische wijsheid (phronèsis) en de toepassing hiervan in de dagelijkse realiteit is de kern van de HTF en ook van het tijdschrift dat de HTF in november 2016 werd gelanceerd: Phronèsis-tijdschrift voor toegepaste filosofie. Phronèsis wordt gemaakt door een enthousiaste redactie, bestaande uit studenten en docenten van de HTF. Er zijn in studiejaar 2022–2023 drie nummers uitgebracht. Het tijdschrift trekt inmiddels veel belangstelling van een vast lezerspubliek. Phronèsis heeft als doelstelling het beroep van Toegepast Filosoof nader te articuleren, o.m. door interviews met mensen die als Toegepast Filosoof werkzaam zijn, en bij te dragen aan de verder ontwikkeling van dat beroep. Gestreefd wordt naar het ontwikkelen van een interactieve website, die het papieren blad ondersteunt en waar op artikelen uit het blad kan worden gereageerd. Phronèsis wordt ook ingezet als marketinginstrument. HTF-studenten ontvangen het gratis.

OPEN DAGEN

De vier open dagen die de HTF in studiejaar 2024–2025 organiseerde werden goed bezocht. Tijdens elke Open Dag wordt er plenair informatie verstrekt over de HTF en komen docenten en studenten aan het woord. Eveneens worden korte workshops aangeboden. Voor serieuze belangstellenden is het mogelijk om vrijblijvend (online)colleges bij te wonen. Dit wordt ook geadviseerd om een goede indruk op te doen van het niveau, de samenstelling van de groepen en de sfeer.

RELATIES

In het studiejaar 2024–2025 zijn de structurele relaties met het werkveld verder uitgebouwd. Contacten met stagebedrijven en werkplekken t.b.v. afstudeeronderzoek werden onderhouden en uitgebreid.

Contacten met leden van de werkveldcommissies hebben geleid tot zinvolle en constructieve adviezen m.b.v. het curriculum van de afstudeerrichtingen. Met name de coördinatoren van de afstudeerrichtingen hebben zich ingespannen om deze contacten te leggen, onderhouden en verder uit te breiden. Relaties uit het werkveld hebben een positieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de professionele (pre)master door de behoefte vanuit het werkveld toe te lichten en kritisch te reflecteren op het te ontwikkelen programma.

REGIONALISERING EN LEVEN LANG LEREN

De HTF gelooft sterk in de waarde van regionalisering en samenwerking als instrumenten om de kwaliteit van onderwijs te verbeteren en de verbinding met de samenleving te versterken. Regionalisering biedt de mogelijkheid om kennis en middelen te delen, waardoor onderwijsinstellingen effectiever kunnen inspelen op de specifieke behoeften van de lokale gemeenschap. Samenwerking met diverse partners, zoals andere onderwijsinstellingen, lokale overheden en maatschappelijke organisaties, zorgt voor een interdisciplinair aanbod dat studenten in staat stelt om complexe vraagstukken vanuit verschillende perspectieven te benaderen.

In dit kader bevordert de HTF ook levenslang leren, waarbij de focus ligt op de voortdurende persoonlijke en professionele groei van studenten. Door kritische denkvaardigheden te ontwikkelen en filosofische inzichten toe te passen, worden studenten voorbereid op een dynamische arbeidsmarkt. Dit versterkt niet alleen hun werkgelegenheidsperspectieven, maar draagt ook bij aan hun vermogen om zich aan te passen aan veranderingen in de samenleving.

De HTF streeft ernaar om door middel van regionale samenwerkingsverbanden de expertise van haar medewerkers en studenten in te zetten voor maatschappelijke vraagstukken. Dit versterkt niet alleen de praktijkgerichtheid van het onderwijs, maar bevordert ook de betrokkenheid van studenten bij hun leefomgeving. Een belangrijk onderdeel van deze strategie is het leggen van contacten met lokale scholen, bedrijven en organisaties voor stages en afstudeertrajecten voor studenten.

De HTF bevordert actief samenwerking en regionalisering. Een belangrijk aspect hiervan is de samenwerking met bestaande platforms op het gebied van publieksfilosofie, zoals Socratische cafés. Met het Socratisch Café Utrecht in het bijzonder zijn samenwerkingsafspraken gemaakt. Dit is een waardevolle oefenplaats voor onze studenten om, onder begeleiding van ervaren filosofen, met een breed publiek te werken aan filosofische gespreksvaardigheden door actuele vraagstukken vanuit een filosofisch perspectief te behandelen in socratische gesprekken. Dit stimuleert zowel denken als betrokkenheid bij de lokale gemeenschap.

Een belangrijk platform binnen de HTF is het HTF-Denkhuys, waar docenten en studenten hun diensten op projectbasis aanbieden in de beroepspraktijk. Een van de eerste opdrachten betrof een project bij de Belastingdienst met de titel 'Praktische Wijsheid binnen de Belastingdienst'. Twee docenten en een student hebben een proces begeleid waarbij onder andere werd gekeken naar hoe de ervaring en inzichten van uitvoerenden (bijvoorbeeld bij de belastingtelefoon) beter kunnen worden meegenomen in de organisatie bij het maken van beleidskeuzes. Dit moet helpen voorkomen dat burgers bekneld raken in regelgeving en uitvoering.

In de ontwikkeling van het expertisecentrum HTF Denkhuys hebben we geoefend met trainingen in kritisch denken voor vmbo-scholieren die door willen naar het mbo en vervolgens naar hbo. Dit gebeurt in eerste instantie buiten de regio (www.toptraject.nl), maar ook in (v)mbo-opleidingen in de omgeving Utrecht.

Er wordt samengewerkt met het Centrum voor Kinderfilosofie Nederland (CKN) met als doel zoveel mogelijk docenten, trainers en uiteindelijk uiteraard kinderen en jongeren te bereiken. De HTF gelooft in de waarde van het aanleren van filosofische vaardigheden bij kinderen en jongeren om zich te kunnen ontwikkelen tot autonome, zelfstandig denkende en maatschappelijk bewuste burgers.

In het belang van professionalisering en samenwerking heeft de HTF geprobeerd aansluiting te vinden bij de Vereniging voor Hogescholen. Lidmaatschap bleek echter niet mogelijk of gewenst, omdat de HTF een onbekostigde aanbieder is. Hoewel de statuten van de vereniging hier niets over vermelden, besloot de Vereniging desalniettemin dat commerciële partijen niet mogen deelnemen. Het feit dat de HTF is opgericht met een ideële doelstelling heeft het besluit echter niet veranderd. Onzes inziens wordt hiermee veel kennis, praktijkervaring en kansen op samenwerkingsverbanden belemmerd.

Verder participeert de HTF in een traject bij de MBO-Raad met betrekking tot het ontwikkelen van goed burgerschapsonderwijs. De HTF is de eerste en enige opleider die een tweedegraads bevoegdheid Burgerschap mag verstrekken. Bildung en burgerschap zijn tevens de specialiteiten van onze lector Bildung, prof. dr. Joep Dohmen. De HTF deelt haar kennis en kunde graag met andere opleiders die worstelen met het vormgeven van de wettelijk bepaalde burgerschapsopdracht.

De HTF heeft verkennende gesprekken met het ISVW gevoerd om samenwerkingsmogelijkheden te onderzoeken. Deze partnerschappen vergroten de zichtbaarheid van toegepaste filosofie en bieden studenten concrete kansen, zoals stage- en werkervaringsplaatsen. Tijdens de jaarlijkse Dag van de Filosofische Praktijk, georganiseerd door de Vereniging voor Filosofische Praktijk bij het I.S.V.W., zijn veel docenten, studenten en alumni van de HTF vertegenwoordigd als spreker.

De HTF gaat in 2025 samenwerken met de Counterphase Foundation, de eerste afspraken zijn gemaakt met voorzitter Rudolf Kampers om studenten van de HTF op te leiden tot begeleider van jongerenberaden. Counterphase Foundation organiseert in de Thomas More Hogeschool Rotterdam de opleiding tot begeleider van jongerenberaden.

Daarnaast participeert de HTF in het project "Dialoog en Ethiek" bij de Rijksoverheid. Dit project richt zich op de waarden en ethische overwegingen die van belang zijn voor de beleidsvorming binnen de overheid. De HTF werkt hierin samen met verschillende partners om een reflectieve dialoog te faciliteren over belangrijke maatschappelijke kwesties. Inmiddels zijn er ook drie alumni werkzaam bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, wat aantoont dat de verbinding tussen onderwijs en praktijk niet alleen theoretisch is, maar ook leidt tot concrete werkgelegenheid.

HTF-studenten werken mee aan het project "Buiten je Bubbels". Cultuureducatie Rijnbrink (Overijssel) organiseert sessies met verschillende thema's. HTF-docent en studietoelichting Lianne Tijhaar heeft studenten begeleid om als gespreksleider op te treden. Dit initiatief is gericht op het bevorderen van de maatschappelijke cohesie door dialoog en interactie tussen

verschillende groepen in de samenleving te stimuleren. Studenten hebben de kans om aan dit project bij te dragen door gesprekken en activiteiten te organiseren die mensen aanmoedigen om buiten hun gewone sociale kringen te treden en begrip te kweken voor verschillende perspectieven.

Een belangrijke manier om de contacten met het werkveld te versterken, is door alumni in te zetten als verbindende factor met organisaties en bedrijven. Door een exercitie op het gebied van inventarisatie van de huidige netwerken en werkplekken van alumni en het onderhouden van contact met stageplaatsen, bieden we onze studenten voorbeelden en praktijkplekken om als professional te leren functioneren en uiteindelijk te gaan werken.

De HTF heeft afspraken gemaakt met Filosofie Magazine en Boom Uitgeverij, wat leidt tot publicaties en meer aandacht voor filosofische thema's.

Tot slot werken werkveldcommissies nauw samen met de HTF om de toepassing van filosofische concepten in de praktijk te bevorderen, waardoor studenten beter voorbereid zijn op hun professionele uitdagingen. De HTF zet zich in voor een dynamische en betrokken regionale filosofische gemeenschap die de missie en visie van de hogeschool in de praktijk brengt.

Conclusie

Met deze inspanningen en initiatieven blijft de HTF zich inzetten voor de bevordering van toegepaste filosofie en de ontwikkeling van een sterke gemeenschap die niet alleen het onderwijs, maar ook de samenleving ten goede komt. De betrokkenheid bij lokale instellingen en het maatschappelijke veld versterkt zowel de kwaliteit van het onderwijs als de connectie van studenten met hun omgeving en onderstreept de waarde van filosofische reflectie in de moderne wereld. De HTF blijft zich inzetten voor een toekomst waarin filosofische reflectie een integraal onderdeel is van het leven en werken van individuen en gemeenschappen, waardoor een breder begrip van menselijkheid en ethisch bewustzijn wordt bevorderd.

BUITEN JE BUBBEL

4. Jaarrekening

De Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF) is een op idealistische basis gestarte en door idealen gedreven hoger beroepsonderwijsorganisatie zonder winstoogmerk. Op basis van haar idealistische doelstelling om zoveel mogelijk mensen in aanraking met toegepaste filosofie te brengen, houdt de HTF de kosten zo laag mogelijk. Het collegegeld dat de HTF vraagt is hierdoor nauwelijks meer dan de eigen bijdrage in het reguliere bekostigde onderwijs. Het collegegeld voor het studiejaar 2024-2025 is vastgesteld op € 3350,00 voor de bachelor per collegejaar, inclusief 21+ toelatingsonderzoek, examengelden en vrijstellingen, exclusief literatuur. De masteropleiding kost € 6900,00 per jaar (2-jarig). Het instellingstarief is nog zeer laag (ca. 60% lager) in vergelijking met het instellingstarief van zowel bekostigd, - als privaatonderwijs. Dit gunstige tarief is mogelijk door de overhead zoveel mogelijk te beperken

In 2021 is ruimte ontstaan de ontwikkeltijd voor nieuwe docenten uit te breiden. In 2022 is geïnvesteerd in de ontwikkeling en accreditatie van het mastertraject. Vanaf 2023 is geïnvesteerd in diverse ontwikkelingen, zoals een marketingteam, doorontwikkeling master, ontwikkeling HTF-Denkhuus. In 2024 is geïnvesteerd in de nieuwe locatie en verdere verdieping op het gebied van onderwijskwaliteit, AI, het jubileumjaar en de community Denken& Doen.

STUDIEBEURZEN

Voor wie de kosten ondanks het lage instellingstarief een onoverkomelijk probleem vormen, stelt de HTF jaarlijks een drietal studiebeurzen ter beschikking. Studenten aan wie een studiebeurs wordt toegekend, zijn geheel of gedeeltelijk vrijgesteld van de verplichting om collegegeld te betalen gedurende het eerste jaar.

4.1 Toelichting jaarrekening

De Jaarrekening 2024 is opgesteld volgens de eisen die de wet stelt aan micro-ondernemingen, te weten:

- een balanstotaal gelijk aan of kleiner dan € 350.000
- een netto-omzet gelijk aan of kleiner dan € 700.000
- minder dan 10 werknemers (fte) in vaste dienst.

De opstelling en accountantscontrole is uitgevoerd door

Talan accountants & belastingadviseurs

Mercurion 32-E
6903 PZ Zevenaar

Onderstaand treft u de Jaarrekening 2024 aan met aansluitend een beknopte toelichting.

3 RESULTAAT

3.1 Vergelijkend overzicht

Het resultaat na belastingen over 2024 bedraagt negatief € 43.904 tegenover € 19.344 over 2023. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	2024		2023		Vershil
	€	%	€	%	€
Netto-omzet	600.043	100,0	461.628	100,0	138.415
Kosten					
Personeelskosten	415.057	69,2	299.746	64,9	115.311
Afschrijvingen	5.511	0,9	5.511	1,2	-
Overige bedrijfskosten	229.889	38,3	131.109	28,4	98.780
	<u>650.457</u>	<u>108,4</u>	<u>436.366</u>	<u>94,5</u>	<u>214.091</u>
Bedrijfsresultaat	-50.414	-8,4	25.262	5,5	-75.676
Financiële baten en lasten	-389	-0,1	-489	-0,1	100
Resultaat voor belastingen	-50.803	-8,5	24.773	5,4	-75.576
Belastingen	6.899	1,2	-5.429	-1,2	12.328
Resultaat na belastingen	<u>-43.904</u>	<u>-7,3</u>	<u>19.344</u>	<u>4,2</u>	<u>-63.248</u>

Hogeschool voor Toegepaste Filosofie B.V. te Tiel

4 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Beschikbaar op lange termijn:		
Eigen vermogen	326.638	370.542
Waarvan vastgelegd op lange termijn:		
Immateriële vaste activa	58.280	60.140
Materiële vaste activa	22.536	14.882
	<u>80.816</u>	<u>75.022</u>
Werkkapitaal	<u>245.822</u>	<u>295.520</u>
Dit bedrag is als volgt aangewend:		
Vorderingen	95.275	86.931
Liquide middelen	266.589	363.221
	<u>361.864</u>	<u>450.152</u>
Af: kortlopende schulden	116.042	154.632
Werkkapitaal	<u>245.822</u>	<u>295.520</u>

TOELICHTING BEDRIJFSRESULTAAT 2024

De vaste kosten worden laag gehouden door geen langlopende verplichtingen aan te gaan t.a.v. vaste contracten en/of een bedrijfslening en de overhead laag te houden.

Wel is dit jaar de stap gezet om een 5-jarig huurcontract aan te gaan. Een reden hiervoor was o.a. dat de vorige verhuurder MBO-Utrecht besloot het huurtarief te verdrievoudigen. Er was per september 2024 geen mogelijkheid elders in Utrecht op basis van een gebruikersovereenkomst te huren (mogelijk wel later in het studiejaar). De wens om over een vaste locatie te beschikken bestond al langer. We hebben een overeenkomst kunnen sluiten onder gunstige voorwaarden voor het pand Zen Building aan de Newtonlaan 115 Utrecht. De huurkosten zijn lager dan de beoogde tarieven bij MBO-Utrecht voor het nieuwe studiejaar. Wel dient te worden meegenomen dat geïnvesteerd wordt in schoonmaak, BHV en materieel. We hebben de functie locatieondersteuner breed ingezet: ze vervullen schoonmaak en onderhoudstaken, een hostfunctie en kunnen inhoudelijke ondersteuning bieden. De ondersteuners beschikken nl. over basiskennis (studenten of recent afgestudeerden) waardoor ze tijdens hun aanwezigheid taken kunnen verrichten op het gebied van correctiewerk, begeleiding, surveillance en administratieve taken t.b.v. efficiency en kostenbesparing. De ondersteuners zijn blij met de mogelijkheid om ook inhoudelijke ervaring op te doen t.b.v. hun eigen beroepsmogelijkheden.

Na het verkrijgen van de status Rechtspersoon Hoger Onderwijs bleef de instroom blijft redelijk stabiel. Toch hebben we de studie jaren 2022 en 2023 geconstateerd dat de landelijke daling van instroom in het hbo ook effect heeft op de instroom en vooral ook de doorstroom bij de HTF. De instroom daalde licht. De instroom in 2024 herstelde echter weer substantieel.

De doorstroom blijft een aandachtspunt: propedeusestudenten oriënteren zich vaker op een academische opleiding na de propedeusefase. De redenen zijn o.a. status en financieel voordeel. Ook zijn er soms belemmeringen op het gebied van instapniveau en sociale vaardigheden, zie toelichting onder 'Doorstroom'.

Het wettelijk collegegeld in het regulier bekostigd onderwijs is lager dan een instellingstarief bij de HTF (al houdt de HTF het tarief al aanzienlijk lager dan andere particuliere en bekostigde aanbieders). Desondanks draait de HTF nog steeds met een positief resultaat.

Het genoteerde verlies in 2024 t.o.v. de winstdaling 2023 geeft een enigszins vertekend beeld van de financiële positie van de HTF.

Het feit dat de winst 2024 ca. 63 K lager uitvalt dan 2023 heeft nl. te maken met het feit dat er grote investeringen zijn gedaan voor o.a.:

- Inrichting nieuwe locatie (arbeidskosten en materieel, IT, cateringfaciliteiten, meubilair)
- Hoge huurkosten in de overbruggingsperiode september – half december 2024
- Vooruitbetaalde waarborgsom en vooruitbetaling kwartaal huur over 2025
- Voorbereiding heraccreditaties
- Marketing/PR

Er is wel een substantiële omzetstijging zichtbaar t.o.v. 2023 waaruit kan worden geconcludeerd dat de HTF nog steeds in een gezonde financiële positie verkeert. Wel is de keuze om de investeringen vanuit de reserves te bekostigen (i.p.v. een bedrijfslening) een zeker risico: de omvang van instroom 2025 is bepalend voor een evt. keuze om al dan niet wordt bezuinigd in het studiejaar 2025-2026 om de solvabiliteit te waarborgen. Er wordt momenteel al gewerkt aan aanscherping van processen en efficiency.

Algemeen verloop

De HTF is een gezond bedrijf dat sinds de oprichting in 2014 een stijgende lijn liet zien qua omzet. Zo wist de HTF met een omzetstijging van ruim 13% (57,2 K) in 2021 t.o.v. 2020 en voldoende werkkapitaal en reserves en een stabilisering hiervan in 2022 te realiseren.

In 2023 werd een lichte daling van de omzet gezien. Dit valt te verklaren uit de landelijke ontwikkeling betreffende een neergaande aantal inschrijvingen in het hbo. Derhalve wordt flink geïnvesteerd in de promotie van de professionele masteropleiding van de HTF en het HTF-expertisecentrum (Denkhuys). Deze uitgaven worden voornamelijk gedaan uit de geormerkte reserveringen. In 2024 werd wel een stijging van de omzet gezien van 138,4 K

De omzet uit het mastertraject zal naar verwachting groeien op basis van aanpassing tarief na accreditatie en meer volume in de toekomst. Er wordt maximaal ingezet op werving.

De minimaal aanvaardbare reserve is, ondanks de grote investeringen in 2024, in orde. Vooruitbetaalde collegegelden in sept. worden voor het grootste deel besteedt in het volgende boekjaar. Werkzaamheden en huur uit KW4 worden grotendeels gedeclareerd in KW 1 en 2 van het volgende boekjaar (opgenomen onder overige schulden en overlopende passiva).

De min. aanvaardbare reserve is vastgesteld op 18% en uitsluitend geormerkt voor een gegarandeerde continuïteit op het gebied van bestuur en onderwijs bij een evt. negatief resultaat in de toekomst. Onverwachte uitgaven worden gecompenseerd binnen de begroting. De HTF streeft ernaar de solvabiliteit op deze wijze te bestendigen.

Voor de bedrijfsresultaten verwijzen we naar de vastgestelde Jaarrekening 2024.

4.2 Begrotingen 2025

In het collegejaar 2025-2026 streven we naar groei van de omzet, d.w.z. lichte stijging t.o.v. 2024. De verwachting is dat de instroom bachelor daalt t.o.v. het niveau van 2024 (landelijke trend), maar de professionele master meer belangstelling zal gaan genereren door een gerichte marketingstrategie. Ook is er veel belangstelling voor de Zij-instroomtrajecten. Verder zal worden gewerkt aan een structureel aanbod voor het HTF Denkhuys. Binnen de doelgroep 'maatschappelijke beroepen' is belangstelling voor de thematiek die de HTF aan de orde stelt. Op basis van de eerste trainingen zal verder worden gewerkt aan de ontwikkeling van een AD-traject.

Nawoord

De HTF kiest voor het investeren in onderwijs. De verantwoording van de P&C cyclus, facilitering van het onderwijs en financiën trachten we zo 'lean en mean' mogelijk vorm te geven. We zijn ervan overtuigd dat persoonlijk contact en inhoudelijke deskundigheid leidend is als het gaat om goed onderwijs. Zonder de lezer tekort te willen doen is de verslaglegging om die reden beknopt, maar in onze ogen representatief voor de doelstelling, missie, visie, activiteiten en bedrijfsgegevens van de HTF.

Neemt u gerust contact met ons op, mocht u meer willen weten over de HTF en haar activiteiten n.a.v. het jaarverslag 2024/2025.

hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl